

Προσφορά αγάπης στον τόπο που μας γέννησε Έτος 13^ο Τεύχος 25^ο Οκτώβριος 2011

Φώτης Αγγουλές 100 χρόνια από τη γέννησή του

Κουρσάροι

Οι γερανοί, μισέψανε
απ' τον τόπο μας και κλέψανε
τα ρόδα και τα χελιδόνια,
και τώρα μένουν οι φωλιές
χωρίς χελιδονολαλιές
κι ανθούν οι κήποι χιόνια.

«Άπαντα» Τόμος Α΄

Μην καρτεράτε

Μην καρτεράτε να λυγίσουμε
μήτε για μια στιγμή,
μηδ' όσο στην κακοκαιριά
λυγάζει το κυπαρίσσι.
Έχουμε τη ζωή πολύ,
πάρα πολύ, αγαπήσει.

Φώτης Αγγουλές

Διονύση

(«Διονύση» λέγεται μια αγροτική περιοχή
βόρεια του Δαφνώνα)

Το πράσινο ολούθε να σε πνίγει
οι απόπειρες των λουλουδιών ατελέσφορες
στην πάλη για την ύπαρξη
-για στοιχειώδη διάκριση έστω-
στο χάος της χρωματικής μονοτονίας
της μονομερούς εκτύφλωσης...
Το μάτι καρφωμένο στο τσατάλι
Κι αυτό -στην άψη της κόρωσής του πάνω-
να πολεμά μουγκρίζοντας
τη γη να την ανάψει
αυτοφυείς μνηστήρες
κι επιβήτορες
απρόσκλητους
να ξετινάξει απ' το κορμί της
για να δεχτεί το νιό το κάρπισμα
το λάγνο σπόρο
μιας αγάπης
ενός Έρωτα!
Ώσπου τα πάντα σκούρυναν. Αίφνης!
Τα χρώματα κοιμήθηκαν
στης ήττας τους τα λαμπερά λημέρια

**Πολιτιστικός, Επιμορφωτικός,
Εκδοτικός Οργανισμός
Δαφνώνα Χίου**

Περιοδικό
ΔΑΦΝΗ

Αστική
Μη Κερδοσκοπική Εταιρία

Τεύχος 25, Οκτώβριος 2011

ISSN: 1108-9016

<http://www.dafninet.gr/>

E-mail: info@dafninet.gr

Υπεύθυνος έκδοσης,
σύνταξη, σελιδοποίηση,
εκτύπωση, επικοινωνία, Copyright,
Βαγγέλης Ρουφάκης
Δαφνώνας, Χίος 82100

Τηλέφωνο-Φαξ: (22710) 78-353

Κινητό: 6942 026026

E-mail: vroufak@otenet.gr

κι ένα φεγγάρι ανέτειλε μισόγιομο
να ταξιδέψει στα ουρανίσια πέλαγα...
Κι ως τύλιξε τη γης το φεγγαρόφωτο
με θάμπωσε η διάφανη ασπράδα
που σκέπασε
-σαν σεντονάκι αραχνούφαντο, ερωτικό -
το φλογισμένο σώμα
της αγέραςτης Μεγάλης μας Μάνας
για να μην κρυσώσει
ή για να καλύψει την προκλητική της γύμνια...
Το πανωφόρι της μαργαρίτας
άστραψε
γέμισε πόθο τη νυχτιά
και πάθη θαυμαστά την οικουμένη!

Χίος 24/3/2010

Μπάμπης Σαχτούρης

*

Η Χιώτισσα

Στη Τζένη Συρρή Χαννάκη

Γνώρισα μια γνήσια Χιώτισσα.
Στο γραφείο της είχε έναν Πίνακα
του Delacroix «Η σφαγή της Χίου»
και το άρωμα που φορούσε ευωδίαζε
μαστίχα, μανταρίνι, γιασεμί της Χίου.
Πάνω στο τραπέζι είχε τα «Άπαντα» του Κοραή.
Με κέρασε κι ένα γλυκό κουταλιού: Τριαντάφυλλο.

Αθήνα 3-8-2011

Ιάσων Ευαγγέλου

*

Η μικρή Ελληνή

Στον Βαγγέλη Ρουφάκη

Στ' ακρογιάλι των Μεστών, η βαρκούλα μόνη,
μου 'πε γελαστή πως την λεν' Ελληνή!
Με ξανθά μαλλάκια - όνειρο ξανθό.
Γαλανά ματάκια - αχ να τα χαρώ!
Θα τη ζωγραφίσω - τη φωτογραφίζω.

Ήλιος πάνω στο Αιγαίο
τον κοιτώ και κλαίω.
Ήλιος και στη βάρκα - λέω
και το φιλμ μου καίω...

Μα μέσα στη μνήμη ζωντανή έχει μείνει
η μορφή σου Ελληνή.
Σα μικρή Γοργόνα κι η ματιά βελόνα.
Τραγουδάς με τρέλα: Έλα, πιάσε με, έλα...
Αχ μικρή Ελληνή! Χιώτισσα Ελληνή.

Αθήνα 3-8-2011

Ιάσων Ευαγγέλου

Φθινόπωρο

Το καλοκαίρι πέρασε ακόμη μια φορά. Τέλος στις εκδρομές και τις καλοκαιριάτικες τρέλες. Κάθε κατεργάρης στον πάγκο του που έλεγε η μακαρίτισσα η μάνα μου. «Φθινόπωρον γαρ».

Κάποιοι τολμηροί κάνουν ακόμη τα μπάνια τους στη θάλασσα, τις ποδηλατοδρομίες τους και τις... ουζο-κρασοθεραπείες τους (αν έμεινε κάτι από τους ελλειμματικούς στην πλειοψηφία προϋπολογισμούς), με ΦΠΑ 23% και... βάλε.

Πολλοί οι επισκέπτες στο χωριό μας και σ' ολόκληρο το νησί, όπως πολλές και οι εκδηλώσεις το καλοκαίρι που πέρασε. Μουσικές, χορευτικές, θεατρικές, καλλιτεχνικές εκθέσεις, παρουσιάσεις πολλών και αξιόλογων βιβλίων, συνέδρια. Εκδηλώσεις ποιότητας στην πόλη και τα χωριά μας από Πολιτιστικούς Συλλόγους και διάφορους άλλους φορείς. Τα πολλά πανηγύρια επίσης ομόρφαιναν τις καλοκαιριάτικες νύχτες, μέχρι πρωίας.

Εντυπωσίασαν οι μαθητές και απόφοιτοι του Γενικού Λυκείου Βροντάδου που αποτελούν την θεατρική του ομάδα, στη δραματοποιημένη αναπαράσταση της ζωής του ποιητή Φώτη Αγγουλέ: «Φώτης Αγγουλέσ πορεία στο φως και το σκοτάδι της ζωής του». Σενάριο-σκηνοθεσία της Φιλολόγου-Συγγραφέως Στέλλας Τσιροπινά. Συγχαρητήρια.

Εκατό χρόνια από τη γέννηση του ποιητή-αγωνιστή. Τιμώντας κι εμείς τη μνήμη του, αφιερώνουμε το εξώφυλλο, δυο... βιογραφικά του Γ. Διλμπόη, φωτογραφίες από το αρχείο του Τριαντάφυλλου Μυλωνά και ποιήματα από το βιβλίο του Ομηρείου Πνευματικού Κέντρου, Φώτη Αγγουλέ, «Άπαντα» κι απ' αλλού. Ευχαριστούμε.

Λίγα λόγια για τον Μακαριστό Μητροπολίτη Χίου Διονύσιο, μέρος από τα απομνημονεύματα του Πολύκαρπου Κ. Γερμανού σχετικά με τη φυγή του στη Μέση Ανατολή, ιστορικά ντοκουμέντα και μαρτυρίες για τη γερμανική κατοχή και την αντίσταση, πολιτιστικό καλοκαίρι, αναφορά στην επίσκεψη των Συνέδρων του 6ου Παγκοσμίου Συνεδρίου Αποδήμων Χίων στο Στρατηγάτο του Δαφνώνα, λίγα λόγια για τον αείμνηστο Παναγιώτη Νεαμονίτη που έφυγε γρήγορα και νωρίς. Στο σαλόνι, παλιές φωτογραφίες από την εποχή της τουρκοκρατίας στο νησί μας.

Ακολουθεί περιγραφή της βορειοδυτικής Χίου, από τον συνεργάτη και φίλο Αντώνη Τενέδιο, που αν και γνωρίζει το νησί μας μόνο από τις λίγες επισκέψεις του και τα όσα έχει διαβάσει, δεν παραλείπει να γράφει γι' αυτό και να παροτρύνει τους αναγνώστες του (γράφει σε πολλά έντυπα), να επισκεφθούν το νησί μας.

Πολλές οι επιστολές αναγνωστών, όπως πολλά και τα τηλεφωνήματα που δεχτήκαμε όταν κυκλοφόρησε το τεύχος του περασμένου Απριλίου με αφιέρωμα στην Κύπρο. Ευχαριστούμε.

Διήγημα του καπετάν Γιώργη Μιχ. Φράγκου και στο οπισθόφυλλο φωτογραφία από το Αντιμήνσιο του Αγίου Μακαρίου, που φυλάσσεται στον Άγιο Παντελεήμονα Δαφνώνα.

Θυμούμαι, παιδί, όταν βοηθούσα τον αείμνηστο παπά Στυλιανό Σιδερίδη, το έβγαζε από το θησαυροφυλάκιο και τελούσε επ' αυτού τη θεία λειτουργία μόνο σε γιορτές Δεσποτικές και Θεομητορικές. Σήμερα βρίσκεται κορνιζωμένο στο Ιερό, από όπου ο εφημέριος Παντελής Καλεώδης, το κατέβασε και το έβαλε σε κατάλληλο μέρος για τη φωτογράφιση...

Το καλοκαίρι έφυγε, όπως και οι επισκέπτες κι εμείς μετρούμε

πληγές. Εκτός από τις καμένες εκτάσεις, τους πνιγμούς και θύματα τροχαίων δυστυχημάτων και ατυχημάτων. Μονόδρομους ή πεζόδρομους δεν τους σέβονται οι περισσότεροι. Τι να πω;

Αγαπητοί συμπατριώτες. Τα STOP και τα φανάρια δεν τα βάλανε για να τα σεβόμαστε μόνο κάποιοι «γραφικοί», ενώ οι «έξυπνοι» με μηχανάκια αλλά και με αυτοκίνητα (λόγω προβλήματος στα μάτια θέλω να πιστεύω), δε βλέπουν τα σήματα και βλέπουν τα φανάρια πάντα πράσινα.

Κι όταν κουβαλούμε τα παιδιά μας τυλιγμένα σ' ένα σεντόνι στα νοσοκομεία και πολύ χειρότερα στα νεκροτομεία, κλαίμε γοερά. Κρίμα...

Ο χειμώνας είναι προ των πυλών. Βροχές και πλημμύρες περιμένουμε. Το φράγμα «Κόρης Γεφύρι» εγκαταλελειμμένο, περιμένει την ολική του καταστροφή. Ο δρόμος προς Δαφνώνα είναι κλειστός και οι κάτοικοι του χωριού ταλαιπωρούνται, πολύ περισσότερο αυτοί της Παφυλίδας. Γιατί; Καλό χειμώνα.

Βαγγέλης Ρουφάκης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά τον αγαπημένο μας δάσκαλο Γεώργη Διλμπόη και τον κ^ο Σταύρο Ι. Χαβιάρα για την πολύτροπη βοήθεια και στήριξή τους στη «Δάφνη».

Επίσης τους αδελφούς Γιώργη και Μιχάλη Μαμούνα από τη Χιακή Αγορά Κρεάτων, που πλήρωσαν για μια ακόμη φορά τα έξοδα αποστολής της «Δάφνης» του περασμένου Απριλίου.

Μας δίνουν κουράγιο να συνεχίζουμε την ανιδιοτελή προσφορά στον τόπο μας, σε καιρούς οικονομικά, αδυσώπητες.

Εξεδήμησεν εις Κύριον ο Χίου Διονύσιος

«Το πρωί της Κυριακής [17 Ιουλίου] εξεδήμησεν εις Κύριον ο Μητροπολίτης Χίου κυρός ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, ο οποίος ενοσηλεύετο στο Νοσοκομείο ΝΙΜΙΤΣ.

Η σορός του Σεβασμιωτάτου θα έλθει στή Χίο την Δευτέρα και θα εκτεθεί σε λαϊκό Προσκύνημα.

Η Κηδεία προβλέπεται να γίνει το μεσημέρι της Τρίτης [19 Ιουλίου], προεξάρχοντος του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ.

Τοποτηρητής ωρίσθη ο Σεβ. Μητροπολίτης Μηθύμνης κ. κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

(ΕΚ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ)»

Αυτή την ανακοίνωση έδωσε στη δημοσιότητα η Ι. Μητρόπολις Χίου και πήραμε από το <http://www.xiakifoni.gr/articles.aspx?ArticleID=14114>.

Έχουν γραφεί πολλά για το μακαριστό ποιμενάρχη που υπηρέτησε το νησί μας από το 1979.

Εγώ θα αναφερθώ σε προσωπικά περιστατικά στη σχέση μου μαζί του, που κράτησε από το 1984 όταν γνωριστήκαμε στο σπίτι του παπά Παντελή Καλεώδη, μέχρι λίγο πριν αρρωστήσει την τελευταία φορά, που είχαμε συναντηθεί τυχαία.

Πάντα κοντά μας στις εκδηλώσεις της «Δάφνης», όσο φορτωμένο κι αν ήταν το πρόγραμμά του. Όπως όταν κάναμε το μνημόσυνο για το σεισμό στον Παλιό Καταρράκτη, που ενώ είχε ανειλημμένη υποχρέωση (αν δεν κάνω λάθος στον Άγιο Γεώργιο Βροντάδου), μετά τη θεία λειτουργία, ήλθε, έκανε το μνημόσυνο και επέστρεψε να συνεχίσει την υποχρέωση που είχε εκεί.

Όταν είχαμε συναντηθεί στην Αμερική, σε ταξίδι του εκεί γύρω στο 1990, η χαρά και η ικανοποίηση αμφοτέρων ήταν μεγάλη.

Μερικές φωτογραφίες από χαρακτηριστικές εκδηλώσεις και μια υπόσχεση, εφ' όσον τεχνικά μπορέσει να πραγματοποιηθεί.

Άγιος Παντελεήμονας Δαφνώνα 27 Ιουλίου 2003

Το 1986 με την άδειά του, είχα βιντεοσκοπήσει τον εσπερινό και τη θεία λειτουργία στον Άγιο Παντελεήμονα Δαφνώνα. Στο εστιατόριο Στέφανου Δόλωμα, που πήγαμε για φαγητό ένα μεσημέρι, πήρα μαζί μου το Video και μια μικρή τηλεόραση, είδαμε παρέα την γιορτή, κάτι που τον έκανε να χαρεί ιδιαίτερα.

Σε συνεργασία με τοπικό τηλεοπτικό σταθμό θα προσπαθήσουμε εφόσον είναι εφικτό, να το παρουσιάσουμε προσεχώς στη μνήμη του.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Παλιός Καταρράκτης 13-4-2003

Μουσείο Καλλιμασιάς 21-12-2006

Θεμελίωση Κλειστού Γυμναστηρίου (Χαλκειό 12-12-2004)

Μνήμες από την κατοχή

Του Πολύκαρπου Γερμανού

Αποσπάσματα από τα ημιτελή απομνημονεύματα του αείμνηστου Πολύκαρπου Γερμανού, που δείχνουν τον τρόπο που έφευγαν οι Χιώτες για την Τουρκία κι από 'κει στη Μέση Ανατολή, όταν οι Γερμανοί κατέκτησαν την Πατρίδα μας.

Ο αείμνηστος Πολύκαρπος, όπως γράφει, γεννήθηκε στα Λωλόδεντρα της πόλης της Χίου, γιος του Κωνσταντίνου και της Αικατερίνης.

Το 1937 πήγε στρατιώτης, αλλά μετά από δυνατό κρυολόγημα, πήρε δυο φορές, διετή αναβολή.

Η κατοχή τον βρήκε στο Χαλκειό όπου δούλευε στο μακαλάκι του θείου του Γιώργη Γερμανού...

Ευχαριστούμε το γιό του κ^ο Κώστα Γερμανό που μας παραχώρησε τα κείμενα και τη φωτογραφία.

*

«...Στο χωριό [Χαλκειό], είχα γνωριστεί πολύ καλά με όλα τα παιδιά, τους ίδρυσαν ποδοσφαιρική ομάδα που σ' ένα χρόνο πήρε το πρωτάθλημα της Χίου το 1940.

Δεν μπορούσα να ακούω τις γερμανικές μπότες των στρατιωτών, όταν πήγαινα στη Χώρα να ψωνίσω κι έβαλα στο νου μου να φύγω στη Μέση Ανατολή.

Μάζεψα λοιπόν μερικά παιδιά: 1^ο Ελευθέριον Χιωτάκη, 2^ο Λεωνίδα Κουτσουράδη, 3^ο Κων/τίνο Γιούλη, 4^ο Αντώνη Παλιό και 5^ο Νικόλαον Μεστουσάκη...

...Στις 12-8-41 κατέβηκα στην χώρα για να βρω ανθρώπους που θα μπορούσαν να μας μεταφέρουν στην Τουρκία. Πήγα και στον συγχωρεμένο τον ξάδελφο μου Σωτήριο Λίναρη που είχα ακούσει ότι έφερνε σιτάρι και άλλα τρόφιμα από την Τουρκία. Μου 'δωσε ένα γράμμα για κάποιον Τούρκο, λεγόμενο «Φαίκ Μπέη», ήταν ο Μπέης που είχε στην κατοχή του όλη την περιφέρεια στο Μελί, τεράστια περιοχή.

Κατά τις 11 το πρωί της 12-8-41, πήγα στο ραφτάδικο κάποιου Μπουλάμαντη που ήταν στον αγωγό, κοντά στου Παχνού το ποτοποιείο, εκεί βρήκα τον τότε πρόεδρο του Χαλκειούς Ξενοφώντα Βιγκάκη, τον Ιωάννη Κουτσουράδη γραμματέα τότε της κοινότητας και κάποιον Σταμάτη Μαυρίκο. Στην παρέα τους δε που έπιναν κρασί μαύρο, ήταν και ο αείμνηστος Πατήρ Ιωάσαφ, ηγούμενος της Νέας Μονής, ένθερμος πατριώτης. Μίλησα για τον σκοπό μου και ο Πατήρ Ιωάσαφ, μου 'δωσε ένα γραμματάκι για τον ηγούμενο

του μοναστηριού του Μερσινιδιού, κάποιον αν δεν με απατά η μνήμη μου, Γεραζούνη.

Ο τελευταίος μας περιποιήθηκε πάρα πολύ, μας έκρυψε όλους, που κατεβήκαμε στις 13-8-41, μας τάισε το βρισκόμενο, συνεννοήθηκε με βαρκάρη και στις 3 το πρωί, μπήκαμε στην βάρκα για την Τουρκία. Όταν όμως φτάσαμε στο τελευταίο νησάκι των Οινουσσών, Παναγιά λεγόταν, ο βαρκάρης είδε το κότερο του Μηταράκη που το 'χαν κατασχέσει οι Γερμανοί και το είχαν ως καταδιωκτικό και εφοβήθηκε και βγήκαμε στη στεριά, κρύψαμε τη βάρκα και ξαπλώσαμε στην άμμο.

Την άλλη μέρα 14-8-41, κάτσαμε στο νησάκι και γνωρίσαμε κάποιον Παπά Ζερβό και μας έδωσε λίγο ψωμί που φάγαμε με σταφύλια.

Κατά τις 11 η ώρα το βράδυ, μπήκαμε πάλι στη βάρκα και πήγαμε στα παράλια της Μ. Ασίας, στην τοποθεσία που λέγεται Γενί λιμάνι σε απόκρημνο μέρος, μπήκαμε ως τη μέση στη θάλασσα και με μεγάλη δυσκολία, βγήκαμε πάνω από τα βράχια. Εκεί ήταν ένα μικρό ξέφωτο, γεμάτο από ξερά χόρτα (ρύκια), πέσαμε όλοι και οι έξι κατάκοποι και μας πήρε ο ύπνος. Δεν πέρασε

όμως πολύ ώρα και ξυπνήσαμε από σκυλογάβγισα. Ήταν καμιά πενηνταριά λύκοι που μας πήραν μυρωδιά. Τότε ζήτησα ένα τσακουμάκι κι άναψα λίγη φωτιά και οι λύκοι έφυγαν. Συμφωνήσαμε να μένει ένας-ένας φρουρός για μια ώρα, που είχαν το τσακουμάκι μαζί του, ώστε αν φαινόταν πάλι οι λύκοι να τους διώξει.

Αυγή-αυγή σηκώθηκα και τραβήξαμε προς ανατολάς όπου σε μια στιγμή, από ένα μικρό ύψωμα, είδαμε κάτω έναν κάμπο και κάποιον με ένα τουφέκι να μας φωνάζει: «Καλημέρα παιδιά, χρόνια πολλά της Παναγιάς σήμερα». Προχωρήσαμε προς το μέρος του. Εγώ τον ρώτησα αν γνωρίζει τον Φαίκ Μπέη, γιατί τον νόμισα για δραγάτη, μου απάντησε, «εγώ είμαι ο ίδιος». Τότε βγάξω και του δίνω το γραμματάκι από τον αείμνηστο Σωτήριο Λίναρη, μ' αγκάλιασε και μας πήρε όλους και πήγαμε στο σπίτι του. Μας έκανε καφέ, μας είπε να πάμε να φάμε σύκα ωραιότατα. Το μεσημέρι, έξω από το σπίτι στην αυλή, είχε ένα τραπέζι και φάγαμε αγριογούρουνο με μελιτζάνες, δε θα το ξεχάσω όσο ζω τη νοστιμιά του. →

Πολύκαρπος Γερμανός

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

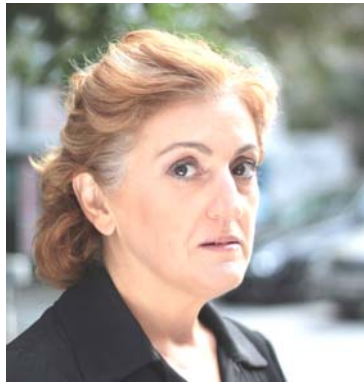
Αξάνεμος, Συμβολαιογράφος, Υρώ Μανέ

Το καλοκαίρι που πέρασε, όπως γράψαμε κι αλλού, οι πολιτιστικές εκδηλώσεις ήταν πολλές.

Εδώ, λίγα μόνο λόγια για το Φεστιβάλ Αξάνεμος, του Συλλόγου Καλαμωτούσων Χίου Αττικής, σε συνεργασία με την Κίνηση Εθελοντικής Προσφοράς για την Αμανή 19, την Τοπική Κοινότητα Πατρικών και τον Προοδευτικό Όμιλο Καλαμωτής. Εκθέσεις, μουσικά δρώμενα, παραδοσιακά γλέντια, ομιλίες, θεατρικά, κινηματογραφικά, παιχνίδια, συναυλίες. Μας εντυπωσίασε ιδιαίτερα, η θεατρική παράσταση «Ο Συμβολαιογράφος» του Ν. Βασιλειάδη σε σκηνοθεσία Γιώργου Καραμίχου, που παρακολουθήσαμε στις 5 Αυγούστου στην Καλαμωτή.

Η μεγάλη Χιώτισσα καλλιτέχνη Υρώ Μανέ, υποδύομενη την Ερασμία μια χήρα της επαρχίας σ' ένα κωμικοτραγικό έργο, μάγεψε κυριολεκτικά με την ερμηνεία της. Η παράσταση είχε σημειώσει μεγάλη επιτυχία στην Αθήνα, αργότερα στη Θεσσαλονίκη και σε πολλές άλλες πόλεις.

Η Υρώ γεννήθηκε στα Αρμόλια της Χίου. Γονείς της ο Σταμάτης και η Γεωργία Μανέ.

Πτυχιούχος της Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών (τμήμα πολιτικών επιστημών). Απόφοιτος της δραματικής σχολής του Θεάτρου Τέχνης, όπου συμμετείχε στις παραστάσεις: «Ηλέκτρα», «Προμηθέας Δεσμώτης», «Θεσμοφοριάζουσες», «Υβόννη», «Ριχάρδος ο Γ'». Στη συνέχεια συνεργάστηκε με το Εθνικό Θέατρο στις «Φοίνισσες» (σκην. Αλέξη Μινωτή) με τον θίασο του Γ. Κιμούλη στο «Φτωχέ φονιά» (σκην. Ν. Κούρκουλου), με τον θίασο του Λ. Λαζόπουλου στο «Ήταν ένα μικρό καράβι», με το Αμφιθέατρο του Σπ. Ευαγγελάτου στις «Νεφελές» και στην «Ορέστεια», στο «Γάμος στην υψηλή κοινωνία» (σκην. Α. Βουτσινά) και άλλα πολλά. Μεγάλη

θεατρική επιτυχία, «Η χαρτοπαίχτρα» του Ψαθά (σκην. Β. Μυριανθόπουλου). Έπαιξε σε πολλές τηλεοπτικές σειρές και πήρε μέρος σε ταινίες.

Αγαπητή μας Υρώ.

Κι από τις σελίδες της «Δάφνης» θερμά συγχαρητήρια, ευχές για υγεία, οικογενειακή ευτυχία και πάντα επιτυχίες.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Την άλλη μέρα 16-8-41 πήγαμε στα χωράφια που είχε καρπουζιές και πεπονιές. Μας είπε ο Μπέης αν θέμε να τον βοηθήσουμε να κουβαλήσουμε πεπόνια και καρπούζια στην παραλία που ήταν το καϊκι του. Με μεγάλη προθυμία δεχτήκαμε.

Είχε μεγάλα κοφίνια ντυμένα με τσουβάλια, τα γεμίζαμε και τα πηγαίναμε στο καϊκι. Η απόσταση ήταν περίπου 100 μέτρα.

Ο Μπέης, είχε παντρευτεί Γαλλίδα, που γνώριζε πολύ καλά ελληνικά, γιατί όπως μου 'πε είχε φιλενάδες Ελληνίδες στη Σμύρνη. Ο Μπέης ήταν Αγγλόφιλος, γι' αυτό βοηθούσε τους Έλληνες.

Ο μόνος από μας που μπήκε μέσα στο σπίτι, ήμουνα εγώ που με κάλεσαν ο Μπέης και η γυναίκα του για να πουν κάτι που με ενδιέφερε.

Τους ρώτησα τί θέλουν να μου πουν κι άρχισαν πρώτα και μου είπαν ότι έχουν Έλληνα γαμπρό στην Θεσσαλονίκη, Χρήστος τ' όνομά του και τον περιμένουν να έλθει στην Τουρκία. Αυτός είχε αδελφή του Μπέη. Ο Μπέης μου είπε ότι ο γιος του σπουδάζει στην Αθήνα στο 2ο Γυμνάσιο, είχε και μια κόρη 13 χρόνων.

Τότε η γυναίκα του μου λέγει, αν ήθελα να έμενα στην Τουρκία να μου 'δινε την κόρη του και τη

μισή περιουσία του. Τον ευχαρίστησα πολύ για την προσφορά του αλλά του είπα ότι έχω υποχρέωσιν να πάγω τα άλλα παιδιά στον προορισμό τους στην Αίγυπτο και μετά τον πόλεμο το συζητούμε. Εγώ όμως μετά τον πόλεμο, το ξέχασα να πήγαινα να τον έβρισκα. Εκεί μείναμε περίπου 7 ημέρες και κοιμόμαστε στην παραλία στην άμμο. Κάθε βράδυ μαζευτόταν στην παραλία καμιά διακοσαριά Τούρκοι και τουρκάλες. Οι Τούρκοι πάλευαν μεταξύ τους. Ήταν εκεί και όλη η οικογένεια του Μπέη. Μου είπε ο Μπέης να παλέψω αν θέλω και του είπα ναι, αλλά να μην πέσουν πάνω μου πολλοί, με διαβεβαίωσε να μην ανησυχώ.

Μου έφερε κάποιον να παλέψω, αλλά ήταν αλειμμένος με λάδι και γλιστρούσε. Τότε σκέφτηκα να τον φέρω προς το μέρος της θάλασσας κι έτσι με μια σπρωξιά τον πέταξα περίπου 4 μέτρα μέσα στη θάλασσα. Τότε ήλθε ο Μπέης και μου λέγει ξανά: «Μετά τον πόλεμο θέλω να σε δω, νίκησες το πρωτοπαλικάρο μου»...

...Όταν αποφασίσαμε να φύγουμε, μας είπε ποιο δρόμο θα πάρουμε και ότι θα βρεθούμε στο Τσεσμέ. Μετά από δρομάκια, γαιδουρόδρομους, το βράδυ φθάσαμε στο Λιθρί...».

Οι σαμποτέρ της... Δόξας

Κείμενο-φωτογραφίες Χαρίλαου Α. Ιατρίδη

«...Αφήνουμε στο πάτωμα τη σακούλα, (σ.σ. με χόρτα που έφερε με κίνδυνο της ζωής του ο φοιτητής Νομικής Σπύρος Γαλάτης, στο βάθος της οποίας έκρυψε τη βόμβα την οποία ο ίδιος κατασκεύασε) πετάμε τα χόρτα και βγάζουμε τη βόμβα. Ο Γαλάτης βάζει ένα ξύλινο πήχη διαγωνίως

Σπύρος Γαλάτης

στη γύψινη κορνίζα κι εγώ ανάβω με ένα σπέρτο το φυτίλι της βόμβας, τη σηκώνω και τη βάζω ψηλά στη γωνία κάτω από το πάτωμα της καλά φρουρούμενης προδοτικής Ε.Σ.Π.Ο...».

Ο ήρωας Αντώνης Μυτιληναίος περιγράφει το πρώτο

μεγάλο σαμποτάζ που διενεργήθηκε στην κατεχομένη Ευρώπη και μάλιστα «κάτω από την μύτη» των Γερμανών το πρωί της 20-9-1942 από την Αντιστασιακή Οργάνωση Π.Ε.Α.Ν. με πρωταγωνιστές τον Σπύρο Γαλάτη και τον ίδιο, αποδεικνύοντας έτσι σε όλον τον κόσμο ότι ο Άξονας δεν ήταν αήττητος!!!

Ο Σπύρος Γαλάτης γεννήθηκε την 22-5-1921 στη Βράιλα, Ρουμανίας καταγόμενος από αριστοκρατική και εύπορη οικογένεια. Αποφοίτησε από την Κοργιαλένειο Σχολή Σπετσών και γράφτηκε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Γλάδστωνος και Πατησίων 20-9-1942 η ΕΣΠΟ φλέγεται

Αγνός και μαχητικός πατριώτης έσπευσε να καταταγεί εθελοντής το 1940 αναβάλλοντας τις σπουδές του. Κατά την Κατοχή εντάχθηκε στον «Ουλαμό Καταστροφών» της Αντιστασιακής οργάνωσης «Π.Ε.Α.Ν.» από τον ίδιο τον ιδρυτή της, αξιωματικό της Αεροπορίας, Κων/νο Περρίκο, ο οποίος μετά από προδοσία εκτελέστηκε από τους Γερμανούς την 4-2-1943. Ο Σπύρος Γαλάτης ήταν εκείνος που κατασκεύασε και -με κίνδυνο της ζωής του- μετέφερε και τοποθέτησε τη βόμβα που ανατίναξε επί της οδού Πατησίων και

Κωστας Περρίκος

Γλάδστωνος στην Αθήνα, κτήριο όπου στεγαζόταν η προδοτική οργάνωση «Ε.Σ.Π.Ο.» Εθνικοσοσιαλιστική Πατριωτική Οργάνωσις, η οποία κατά την διάρκεια της μεγάλης πείνας στρατολογήσε νέους, αφενός προκειμένου να εργασθούν στην πολεμική βιομηχανία της Γερμανίας και αφετέρου για να σχηματίσει λεγεώνα Ελλήνων εθελοντών που θα πολεμούσε στο Ανατολικό μέτωπο στο πλευρό των Γερμανών. Μετά την έκρηξη η Ε.Σ.Π.Ο. διαλύθηκε και ως οργάνωση. Στο ίδιο κτήριο στεγαζόταν επίσης η Γερμανική Μυστική Στρατιωτική Αστυνομία (G.F.P.), καθώς και οι αποθήκες πυρομαχικών και καυσίμων της. Από την έκρηξη σκοτώθηκαν 39 προδότες με

Το Αρχηγείο της ΠΕΑΝ στην Φιλαρέτου 108 Καλλιθέα

Γράμμα του Κώστα Περρικού στο γιο του

Αγαπημένο μου παιδί, Μίμη μου
Ο πατέρας σου έπεσε για τη λευτεριά της πατρίδας μας. Εφυγε απ' τον κόσμο με την ικανοποίηση πως αν δεν έκαμε το χρέος του όπως έπρεπε, πάντως το έκαμε όσο μπορούσε. Το χρέος αυτό δεν τελειώνει ποτέ. Αν ζούσε θα εξακολουθούσε τις προσπάθειές του και κατά την περίοδο της ειρήνης. Τον ρόλο αυτό επεφύλαξε η Μοίρα για σένα. Δούλεψε για να σταματήσουν οι πόλεμοι, να ευημερήσουν όλοι οι άνθρωποι, να ενωθούν τα κράτη της Ευρώπης, να ειρηνεύσει και να ευτυχίσει ο κόσμος. Δούλεψε για να καταργηθούν οι τεχνητοί φραγμοί που παρεμποδίζουν και σε άπειρες περιπτώσεις ματαιώνουν την πρόοδο των αξιών. Δούλεψε για την επικράτηση της Δημοκρατίας. Αφιέρωσε τη ζωή σου στην Ελλάδα και στην ανθρωπότητα.

τον αρχηγό τους και 43 Γερμανοί. Ήταν το πρώτο και μεγαλύτερο μέχρι τότε σαμποτάζ στην κατεχομένη Ευρώπη, με το οποίο οι ηρωικοί σαμποτέρ της Π.Ε.Α.Ν. απέδειξαν σε όλο τον κόσμο ότι ο Άξων δεν ήταν ανίκητος. Ο ήρωας Σπύρος Γαλάτης συνελήφθη κατόπιν προδοσίας, και μεταφέρθηκε ως θανατοποινίτης σε στρατόπεδο συγκεντρώσεως της Γερμανίας, από όπου απελευθερώθηκε από τους συμμάχους. Όμως η υγεία του κλονίσθηκε κατά τον εγκλεισμό του από τις κακουχίες, τους συνεχείς ξυλοδαρμούς, το έλκος και την φυματίωση με αποτέλεσμα να αποβιώσει σε ηλικία μόλις 42 ετών την 20-4-1963, αφήνοντας πίσω του μια κόρη...

*

Σύμφωνα με τον Επίκουρο Καθηγητή Ιστορίας και Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών κύριο Ευάνθη Χατζηβασιλείου, στην επιχείρηση μετείχαν οι Περρικός, Μυτιληναίος, Μπίμπα, Μούρτος, και οι φοιτητές Μιχαηλίδης (Χημείας), Σπύρος Γαλάτης (Νομικής), Νίκος Λάζαρης (Νομικής), Σπύρος Στανωτάς (ΑΣΟΕΕ).

Ο Αεροπόρος Κώστας Περρικός στο αεροπλάνο
Αρχείο Δημήτρη Μελαχροινούδη

ΠΕΑΝ γραμμένο με ξαπλωμένα σώματα

Ο Φώτης Αγγουλές

Το πέρασμά του απ' τη ζωή

Ο ποιητής Φώτης Αγγουλές γεννήθηκε το 1911 στην Κρήνη (Τσεσμέ) της Μικρασιατικής Ιωνίας. Ο πατέρας Σιδεράς Χονδρουδάκης ήταν ψαρομανάβης. Η μάνα Γαρυφαλλιά και τρεις αδελφές η Κυριακούλα, η Ευαγγελία και η Αγγέλα.

Ο Φώτης στερνοπαίδι, θυμήθηκε το παρατσούκλι Αγγουλές, υπέγραψε μ' αυτό τα πρώτα γραφτά του και το καθιέρωσε.

Στον πρώτο διωγμό 1914 - 1918 βρίσκονται όλοι στη Χίο, συμμαζεμένοι σε παλιό σπίτι στο Κάστρο της πόλης. Μαθητούδι της Β' Δημοτικού άφησε το σχολείο και βοηθούσε τον πατέρα του στα ψάρια. Γίνεται και ο δεύτερος διωγμός.

Στην ηλικία των 15 χρόνων άνοιξαν οι ουρανοί γι' αυτόν. Σε σκισμένη εφημερίδα διάβασε κάποιο ποίημα. Ήταν το κέντρο στο δροσερό κορμό της ζωής του, απ' όπου θα ξεχυθούν στο φως τα φυλλάδια και τα άνθη της ποιητικής του ψυχής.

Νέοι ορίζοντες στον έφηβο Φώτη. Αλλαγή προσανατολισμού. Δουλεύει τυπογράφος στην εφημερίδα «Ελευθερία». Διαβάζει ακούραστα. Η βιβλιοθήκη Κοραή λειμώνας αφθονίας στην πεινασμένη διάθεση για γνώση και ενημέρωση. Άκουσα να λένε, πως κλεινόταν την νύχτα μέσα, με αδεία της Διεύθυνσης, για να μελετά.

Τότε με συντροφιά φίλων τυπώνουν περιοδικό «Το Νησί». Οι καιροί είναι πικροί. Η προσφυγιά, οι στερήσεις, οι νέες κοινωνικές επαναστατικές ιδέες, τα αρνητικά και κίβδηλα της Αυγουστιανής δικτατορίας, μορφοποιούν γοργά και σταθερά τον έφηβο Αγγουλέ στον αγωνιστή και τροβαδούρο των διεκδικήσεων και ελπίδων του Λαού μας. Πατήματα ηχηρά βρίσκομε στη «Μιχαλού» και την ποίησή του, που σιγά-σιγά ανοίγει εγερτήρια προς άλλη θεματολογία.

Με σάτιρα που έγραψε στην εφημερίδα «Ελευθερία» ενάντια στο Μουσολίνι, γεύεται για πρώτη φορά τα τερτίπια της κατευθυνόμενης δικαιοσύνης και της αστυνομικής ασυδοσίας, που απ' τα γεγονότα του 1936, κάθε αληθινή και σωστή φωνή, όταν δεν συμπορευόταν με τα γούστα των κρατούντων, την χαρακτήριζαν «αριστερή και επικίνδυνη» και ησύχαζαν δημιουργώντας νέες φυλακές και ξερονήσια εξορίας.

Ο πόλεμος του 1940 με τους Ιταλούς και η επέλαση το 1941 των Γερμανών στην Ελλάδα, υποχρεώνουν το Φώτη να βρεθεί στη Μέση Ανατολή, όπου η φασιστική νοοτροπία, πολεμούσε το φασισμό σαν κατάσταση. Σ' όσους είχαν νουν

προφητικό, όπως οι ποιητές, προμάντευαν (και δικαιώθηκαν σήμερα) ότι τούτο ήταν ένα κακόγουστο παιχνίδι ανάμεσα σε ομοιότροπες συνειδήσεις, οι οποίες επιζητούσαν μόνο, να μην χάσουν τα πολλά των απολαύσεων, που απαιτούσε η απληστία τους.

Όλο αυτό το διάστημα ο Φώτης, ποτέ δεν συνθηκολόγησε με τα φουσκωμένα εμβτήρια, τα ωσαννά της νίκης ή τα ηρωικά και κούφια λόγια των δοξομανών. Έτσι χωρίς δίλημμα συμμετείχε στο «Κίνημα» και μαζί μ' όλο το ελληνικό στράτευμα κλείστηκε στα «Σύρματα», ενώ αν ήθελε, από το γάμο του με την ευκατάστατη Ελένη Κυριαζή και τις γνωριμίες όσες απόκτησε από την εργασία του στα τυπογραφεία των Ιεροσολύμων και Καΐρου, θα μπορούσε να αποφύγει την κάθε ταλαιπωρία, που χειροτέρευε ανεπανόρθωτα την υγεία του, εκεί στην Ασμάρα της Αφρικής.

Ο επαναπατρισμός γίνεται το 1945. Όλοι τους είναι σημαδεμένοι. Η επαναφορά του βασιλιά και η αδίσταχτη και βάρβαρη απαίτηση να τον επιβάλουν στον Ελληνικό Λαό, οι Άγγλοι πρώτοι, οι Γερμανόφιλοι κι όλοι οι μισθοφόροι χωροφύλακες και καταδότες, μετατρέψανε την ελληνική επικράτεια σ' έναν απέραντο κακοποιημένο, αιματοκυλισμένο και εκφυλισμένο αντίζωο και αντιανθρώπινο τόπο.

Αφέλειες, εμπάθειες, προδοσίες, απελπισμένοι αγώνες, αίμα χυμένο χαμένο. Στον εμφύλιο ο Φώτης με το Μιχάλη Βατάκη, απομονωμένοι κάτω σε φουντάνα, τυπώνουν παράνομη εφημερίδα. Με προδοσία συλλαμβάνονται. Ο Φώτης καταδικάζεται με δωδεκάχρονα δεσμά. Σ' αυτά τα χρόνια πέρασε όλες τις φυλακές και σ' όλες άφησε τον εαυτό του μνήμη παλληκαριάς και αισιοδοξίας, μαζί με τον ποιητικό του λόγο.

Αποφυλακίζεται από τα μπουντρούμια της Κέρκυρας το 1956. Στη Χίο που γύρισε η ζωή φαρμακωμένη, με κυνηγητό και ταλαιπωρίες και παρεμβάσεις στο διευθυντή του «Χιακού Λαού» να τον διώξει απ' τη δουλειά. Η υγεία του χειροτερεύει. Την ταλαιπωρεί κι εκείνος χωρίς λύπηση. Με φροντίδες φίλων μπαίνει σε κλινική της Αθήνας και η κατάσταση της υγείας του βελτιώνεται. Μετά από πέντε μήνες παραμονής στη Χίο, επιστρέφει με το πλοίο «Κολοκοτρώνης», τη νύχτα της 26 του Μάρτη το 1964 βρέθηκε νεκρός. Στη τσέπη του ο υπέροχος αυτός ιδαιγός ή ο «κατά Χριστόν σαλός», κρατούσε για περιουσία μόνον ένα εικοσάδραχμο.

Α' μέρος προλόγου στα «Απαντα» Γεώργης Διλιμπής

Φώτης Αγγουλές

Στερνός χαιρετισμός Μπροστά στο νεκρό
μέσα στη Μητρόπολη 29 του Μάρτη 1964

Πήγαινε Φώτη στο καλό, για της ψυχής την ώρα,
αγκάθια ήταν ο δρόμος σου σ' αυτήν εδώ τη χώρα.
Στο πέρασμά σου, πόνεσες τόσο πολύ εδώ κάτω,
πούταν για σένα λύτρωση κι η ώρα του Θανάτου.

Στο νεκρικό σου σκηνώμα, σκύβει με πόνο το Νησί!
Η Μούσα τον αθάνατο γλυκά ξεπροβοδώνει·
μιλά για τα τραγούδια σου πούναι γλυκά σαν το κρασί
και που φωνή του τάκαμε στο δάσος τ' αηδόνι.

Πήγαινε Φώτη στο καλό κι η Παναγιά μαζί σου·
σαν άνθρωπος, κουράστηκες· τώρα νεκρός κοιμήσου.
Της γης η μνήμη σε κρατά κι εκείνη θα σε κρίνει
γιατί η φωτιά της σκέψης σου, δεν είναι φως που
σβήνει.

*

Μετά την κηδεία του

Την άλλη μέρα της ταφής του

Με δόξες τον εθάψαμε το Φώτη και... παράτες·
οι γειτονιές τον κλάψανε κι οι δακρυσμένες στρατές.
Της νύχτας τα' άστρο τούδωσε το τελευταίο του φιλί,
μα η φτώχεια του τον έκλαψε απ' όλους πιο πολύ.

Η πικραμένη του ψυχή πλανιέται ολόγυρά μας
κι είν' οι χαρές κι οι πίκρες της, οι πόθοι, τα όνειρά μας.
Κι αν πήραν τ' άστρα τ' ουρανού του Φώτη τα τραγούδια
για τη γλυκειά του θύμηση, μιλάνε τα λουλούδια...

Και λέγω τώρα πούφυγε και μείναμε μονάχοι:
«πέθανε για να σ' αγαπώ και ζήσε να σουχώ μάχη...»

*

Στα Σαράντα του

Στο Μοναστήρι τα' Αγίου Μηνά

Τ' Αγίου Μηνά ...δακρύσαν τα τριαντάφυλλα
κι ήσουν ένα χαρτί... μαρμαρωμένο·
γυρίζει κι η ψυχή στην πρώτη θύμηση,
στον χρόνο τον παλιό τον περασμένο.

Και πώς να μη δακρύσει Φώτη η σκέψη μου;
Ψαράς εσύ, -θυμάσαι- που γυρνούσες
και γήτευες τον πόνο και το μόχτο σου
μέσα στις παιχνιδιάρικες σου μούσες;

Εμείς -πεντ' έξι φίλοι- καμαρώναμε
του ξελογιάρη στίχου σου τη χάρη
κι οι νύχτες εκυλούσαν μέσα σ' όνειρο
Σαββάτο στου Πιστόλα το πατάρι...

Τώρα, σ' ένα χαρτί με φόντο πένθιμο
αμίλητη η μορφή σου... παγωμένη...
γυρίζουν στο μυαλό μου τα τραγούδια σου
κι η σκέψη μου είναι τόσο ματωμένη...

Μ' αν έφυγες, της μούσας σου το κρύσταλλο,
ο χρόνος μέσ' απ' τ' άστρα θ' αντικρύσει...
Εστέγνωσε κι ο πόνος μέσ' τα στήθια μου
και δεν έχει κουράγιο να... δακρύσει.

*

Για τον ποιητή Φώτη Αγγουλέ

Ήταν ένα βασανισμένο, απλό παιδί του λαού,
ψάρευε, πάλευε, πεινούσε, τραγουδούσε,
χρυσόψαρα δεν έκλεινε στη γιάλα·
του δειλινού τα ρόδα δεν τα πολυκοίταζε.

Έφυγε ο Φώτης. Μην τον κλάψετε.
Σε μιαν ακρογιαλιά της Χιός ψαρεύει ακόμα.
Στη νοτισμένην αμμουδιά βλέπουν τον ίσκιο του
οι ψαράδες.

«Γειά σου» του λένε και χαμογελάνε.

Έχ, με της φυλακής τα σίδερα έσιαχνε
βαρίδια και βαρίδια για βαθιά ψαρέματα·
στίχο το στίχο τους καημούς, φελλούς τους
λάφρυνε
μη και βουλιάξει το τραγούδι μέσα στ' άδικο.

Κουπί, πανί, καμάκι, αγκίστρια κι άγκυρα,
στην κουπαστή του φεγγαριού πανέρι με τα
παραγάδια,
άσπρος, πετούμενος σταυρός γλαρόπουλου στο
σύρπωμα
επάνω απ' τα κατάρτια, ήταν ο Φώτης.

Έφυγε. Μην τον κλάψτε. Τραγουδήστε τον.
Σε μια γωνιά, στην έγνοια του φτωχού,
βραχόσπαρτη,
ο Φώτης με την ψάθα του, καταμεσήμερα
ψαρεύει ακόμα τ' άπιαστο και τ' άφραστο.

Ψαρεύει ακόμα ο Φώτης με την πετονιά του
στίχου του
ένα χαμόγελο που εκείνος δεν το γνώρισε,
ένα χαμόγελο να το χαρίσει το καλό τ' απόβραδο
στους φίλους του τρατάρηδες και στα
φτωχόπουλα.

Έφυγε ο Φώτης. Μην τον κλάψτε.
Τραγουδήστε τον.

*

Τα τρία πρώτα ποιήματα είναι του Κώστα Χαλλιωρή από
τα «Απαντα» και το τέταρτο του Γιάννη Ρίτσου που κι
αυτό διαβάστηκε στην κηδεία του.

«Προορισμός Δαφνώνας»

Έτσι ονόμασαν οι υπεύθυνοι την συνάθροιση που έγινε στο ιστορικό Στρατηγάτο του Δαφνώνα για να τιμηθούν οι Σύεδροι του 6^{ου} Παγκοσμίου Συνεδρίου Αποδήμων Χίων και ο Δήμαρχος Χίου Πολύδωρος Λαμπρινούδης.

Οι ιερείς Παντελής Καλεώδης και Αντώνιος Παπανικολάου ευλογούν «την βρώσιν και την πόσιν»

Από την είσοδο του κτήματος στον μεγάλο διάδρομο, η υποδοχή με ένα δροσερό ποτό προοιζόταν για αυτό που θα ακολουθούσε. Μπαίνοντας στον εσωτερικό περίβολο της εκκλησίας της Υπαπαντής και μετά από ένα κεράκι, προχωρούσαμε στο βάθος αριστερά, στον χώρο γύρω από την πισίνα, όπου πραγματικά με έκπληξη αντικρίσαμε ένα χώρο άψογα διακοσμημένο με τρόπο τέτοιο, που έδενε με το περιβάλλον.

Όλα ήταν τέλεια, όπως και τα εδέσματα.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους από πλευράς εκκλησίας ο εφημέριος του Δαφνώνα Παντελής Καλεώδης και ο πατέρας Αντώνιος Παπανικολάου, πανελλήνια

Η Αντιπεριφερειάρχης Β. Αιγαίου Λίτσα Λύκου

και όχι μόνο γνωστός, για το τιάνιο έργο που επιτελεί στην «Κιβωτό του Κόσμου».

Επίσης ο Αντιπεριφερειάρχης Χίου Κωνσταντίνος Γαννιάρης, η Αντιπεριφερειάρχης Βορείου Αιγαίου Λίτσα Λύκου, ο Δαφνούσης Δήμαρχος Πολύδωρος Λαμπρινούδης, οι πρόεδροι των δαφ-

νοσικων συλλόγων: Δαφνώνα Παντελής Μυωτέρης, Αττικής Ευάγγελος Μέλης και Αμερικής Μιχάλης Παπαμιχαλάκης. Ο Πρόεδρος της Π. Ο. Δάφνη Πέτρος Μισιριώτης και ο γράφων ως υπεύθυνος του Πολιτιστικού Οργανισμού «Περιοδικό Δάφνη» (ζητώ συγνώμη για τυχόν παραλείψεις).

Το πρόγραμμα παρουσίασε (κάπως πρόχειρα και βιαστικά) ο κ^{ος} Μιχάλης Κουλουρούδης, ενώ χαιρετισμούς απηύθυναν ο Αντιπεριφερειάρχης, ο Δήμαρχος, ο Πρόεδρος του Συνεδρίου Δημ. Κοντολιός, ο οικοδεσπότης και τ. Βουλευτής της Πολιτείας της Νέας Υόρκης Ματθαίος Μυρώνης και οι πρόεδροι των συλλόγων του Δαφνώνα Μυωτέρης, Μέλης και Παπαμιχαλάκης.

Κατόπιν ο Δήμαρχος πρόσφερε στον κ^ο Δημ. Κοντολιό μετάλλιο με τη Σφίγγα της Χίου.

Εντυπωσίασαν ο χαιρετισμός του κ^{ου} Ματθαίου Μυρώνη που με τον τρόπο του ανεφέρθη στους Έλληνες της Αμερικής και τους δεσμούς τους με την Ελλάδα, καθώς και το ανέκδοτο του Χαράλαμ-μου Μυρώνη που έκανε τους πάντες να γελάσουν.

Παράλειψη και λάθος, θεωρούμε, το ότι αγνοήθηκαν παντελώς ο Πρόεδρος της Ποδοσφαιρικής μας ομάδας και ο γράφων ως Υπεύθυνος του Πολιτιστικού Οργανισμού «Περιοδικό Δάφνη», που πικραμένος απεχώρησε από την κατά τ' άλλα θαυμάσια εκδήλωση.

Χρηματοδότες οι: Δήμος Χίου, Ποτοποιία Στουπάκη, Ματθαίος Μυρώνης και Πολιτιστικοί Σύλλογοι του Δαφνώνα, της Αμερικής και της Αττικής.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Ο οικοδεσπότης Μ. Μυρώνης ομιλεί «με πάθος» ο Δήμαρχος χαμογελά ενώ οι Κουλουρούδης και Κοντολιός χειροκροτούν όπως και όλοι οι καλεσμένοι

Ο Δήμαρχος βραβεύει τον κ^ο Κοντολιό. Παρακολουθούν οι Μ. Κουλουρούδης, Μ. Παπαμιχαλάκης, Σ. Χαβιάρας

Παναγ. Νεαμονίτης, Δημ. Μωρόμαλλος, Βαγ. Ρουφάκης, Κώστας Μενής, Παντ. Μαμούνας και Απ. Μενής

Με τον Παναγιώτη σμηνίτη στον Δημοτικό Κήπο Χίου Πίσω, ο επίσης αξιωματικός φίλος Βασίλης Βαβάκας

Ευτυχία και Νίκος Νεαμονίτης, το ζευγάρι Παναγιώτης και Νότα, κουμπάρος ο γράφων και άλλοι συγγενείς

Παναγιώτης Ένας αγωνιστής της ζωής

Γεννήθηκε στην Παφυλίδα του Δαφνώνα το 1950 και έφυγε στις 30 του περασμένου Μαΐου σε νοσοκομείο της Αθήνας από λευχαιμία...

Μεγάλωσε στο Σίφι της πόλης της Χίου όπου από τα μέσα της δεκαετίας του '60 ήταν για 'μας το «κέντρο επιχειρήσεων». Από 'κει παρέα πάντα στις εφηβικές μας τρέλες, τους έρωτες, τους προβληματισμούς, τα όνειρά μας.

Στη μεταπολίτευση, ο Παναγιώτης έφυγε μπροστά απ' όλους μας και μπλέχτηκε στην πολιτική. Με τον αξιωματικό Στέφανο Τσουρή, τον Νίκο Μαμουνή και άλλους πρωτεργάτες του κινήματος, θυμούμαι τις συνεδριάσεις τους στο γραφείο του πρώτου. Πολλές φορές τις παρακολούθησα σαν φίλος τους και όχι σαν οπαδός τότε του συγκεκριμένου κόμματος.

Αγωνίστηκε άδοξα, ανιδιοτελώς για την εδραίωση της δημοκρατίας στην πατρίδα μας. Από τα

Με την κ. Μαργαρίτα Παπανδρέου μητέρα του Πρωθυπουργού

πρώτα στελέχη του ΠΑΣΟΚ στη Χίο, εις βάρος της οικογένειας και των τεσσάρων παιδιών του, κυνηγημένος από την Αστυνομία και τα «σταγονίδια» της χούντας έτρωγε κι έδινε ξύλο καθημερινά. Διώξεις και δικαστήρια στην

Παναγιώτης και άλλα κομματικά στελέχη, υποδέχονται στο αεροδρόμιο της Χίου, τον Υπουργό τότε Κώστα Σιμίτη

Νεαμονίτης και της Δημοκρατίας

ημερήσια διάταξη. Χαρακτηριστική η απειλή του Διοικητή της Αστυνομίας Χίου το 1981 ότι αν το ΠΑΣΟΚ δεν γινόταν κυβέρνηση, τη Δευτέρα θα τον έδιωχνε από τη Χίο. Το ΠΑΣΟΚ έγινε κυβέρνηση και φυσικά, έφυγε εκείνος...

Διετέλεσε Γραμματέας του ΠΑΣΟΚ Χίου επί μακρόν, μέχρι που διαφώνησε με κάποιες επιλογές του κόμματος και παραιτήθηκε.

Χρημάτισε Δημοτικός Σύμβουλος Χίου, υπονήφιος δήμαρχος και βουλευτής. Υπηρέτησε και σε πολλές δημόσιες θέσεις με επιτυχία.

Αυτός ήταν ο Παναγιώτης. Η σκέψη και οι απόψεις του ήταν ξεκάθαρες όσο και η ματιά του.

Μετά τη συνταξιοδότησή του από τη ΔΕΗ αποσύρθηκε στην αγαπημένη του Παφυλίδα και ασχολήθηκε με τα χωράφια και την ταβέρνα του...

Έγραψαν και θα γράψουν πολλοί ακόμη για τον Παναγιώτη. Εγώ μπορώ να γράψω ολόκληρο βιβλίο. Δε θα είμαι όμως αντικειμενικός. Πως θα μπορούσα άλλωστε, γράφοντας για έναν αδελφικό φίλο που μεγαλώσαμε μαζί γίναμε δυο φορές κουμπάροι και ζήσαμε αγαπημένοι τόσα χρόνια;

Προτίμησα λοιπόν να τον αποχαιρετίσω κι από τη «Δάφνη» με τα λίγα αυτά λόγια, μερικές χαρακτηριστικές φωτογραφίες και τα δάκρυα που μου ξέφυγαν όσο τα ετοίμαζα.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Αγρότης πλέον την ημέρα και σερβιτόρος τη νύχτα στην αγαπημένη του Παφυλίδα

Παφυλίδα 2 Μαΐου 2011
το τελευταίο γλέντι με καλούς φίλους

Γλέντι και χορός μέχρι το τέλος
Έτσι ξέρουν να ζουν και να πεθαίνουν τα παλληκάρια

Συγγενείς και φίλοι συνοδέψαμε τον Παναγιώτη στην Παφυλίδα για το στερνό αντίο, πριν την τελετή στον Κοφινά

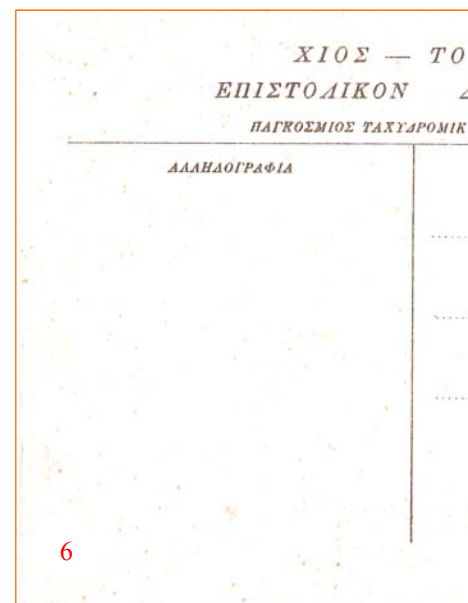
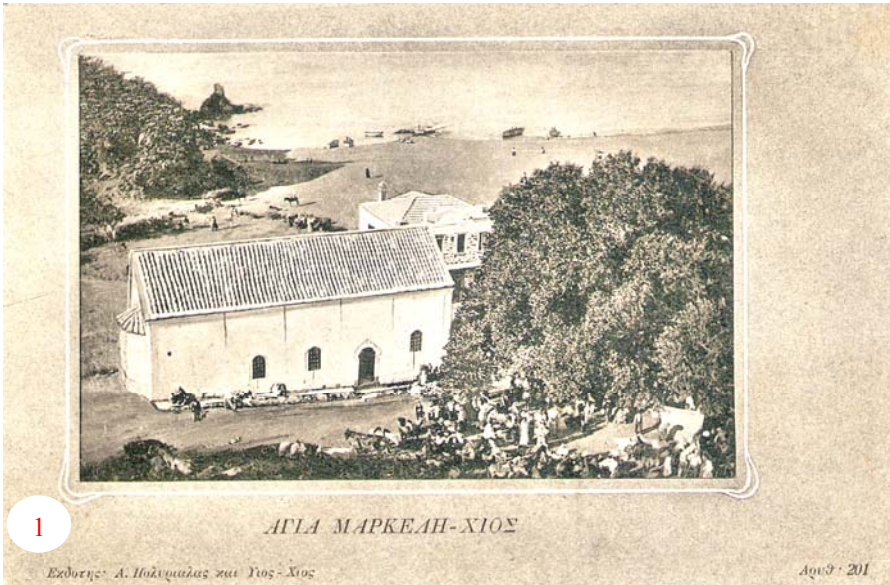
100 και πλέον

Τις κάρτες της σελίδας αυτής, που είναι όπως κάποιες γράφουν πάνω από εκατό χρόνων, μας έδωσε πρόσφατα ο εκλεκτός Χιώτης συγγραφέας-ποιητής και φίλος της «Δάφνης», ο καλός μας δάσκαλος Γεώργιος Διλιμπής, μαζί με το σημείωμα που ακολουθεί.

*

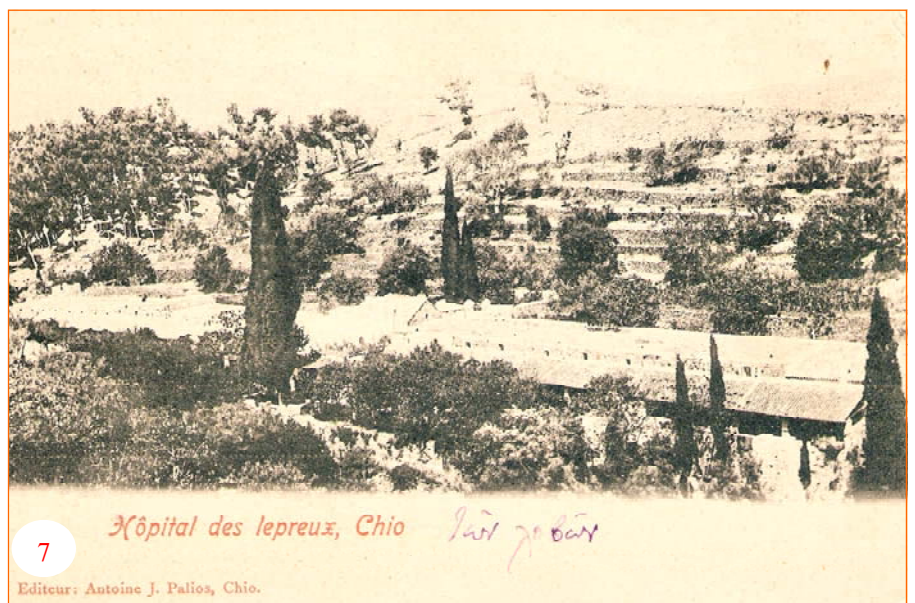
«Οι φωτογραφίες, προσφορά του μοναχού π. Νείλου, γέροντος του κελίου Αγίου Ιωάννου Θεολόγου, στα Καυσοκαλύβια του Αγίου Όρους. Προσωπικό άκουσμα, στα Καυσοκαλύβια έζησε ένας αγαθότατος και γλυκός την όψη από τα Μεστά, που μαζί με τον πόθο της αιώνιας παραδείσιας ζωής, είχε τη λαχτάρα να γευτεί λίγες χιώτικες χουρμάδες ελιές. Παρά την παράκληση, η λαχτάρα του έμεινε λαχτάρα.

Γ. Δ.»

χρόνια πριν...

1. «Αγία Μαρκέλη-Χίος» (Βολισσός), χωρίς περιτοιχίσματα, περιφράξεις και πολλά κτίσματα.
2. «Προκυμαία και Αναγνωστήριον Χίου».
3. Σκλαβιά, ο πύργος.
4. Κοιλιάδα του Αγίου Δημητρίου, φωτογραφία από Αγίους Αναργύρους.
5. Της Κόρης το Γεφύρι, πάνω από το οποίο περνούσαν πέτρινα κανάλια που έφερναν νερό στη Χίο, από το Βεσταρχάτο και Αγίους Σαράντα, Δαφνώνα.
6. Πίσω όψη των καρτών 1 και 3, που αποδεικνύουν ότι είναι απ' την τουρκοκρατία (Χίος-Τουρκία). Εκδότης Α. Πολυριαλάς και Υιός, Χίος. Οι άλλες γράφουν CARTE POSTALE. Editeur: Antoine J. Palios, Chio.
7. Το Λωβοκομείο της Χίου, όπως φαινόταν από ψηλά.

Του συνεργάτη μας
Αντώνη Τενέδιου,
Σκαλοχώρι, Λέσβου

Μικρή περιήγηση στα γραφικά χωριά της βορειοδυτικής Χίου και επίσκεψη στο ονομαστό και αξιόλογο σπήλαιο του χωριού Άγιο Γάλα.

Εδώ και πολλά χρόνια ξεκινήσαμε καλοκαιράκι από Αθήνα οικογενειακώς για διακοπές στη Μυτιλήνη. Επειδή δεν μπορούσαμε να βρούμε εισιτήρια πλοίου από το Πειραιά, ταξιδέψαμε για τα Μεστά Χίου από το λιμάνι της Ραφήνας με το παλαιό πλοίο Νήσος Χίος. Το σκοπικό μας ήταν να φθάσουμε στη Χίο και από εκεί να βρούμε εισιτήρια για Μυτιλήνη. Όμως λογαριάσαμε «χωρίς το ξενοδόχο». Και ο ξενοδόχος ήταν η μεγάλη καθυστέρηση του Νήσος Χίος στο λιμάνι της Ραφήνας.

Πράγματι φθάσαμε στα Μεστά της δυτικής Χίου και αμέσως σπεύσαμε για τη πόλη της Χίου για να προφθάσουμε το καράβι Σαπφώ. Δεν τα καταφέραμε. Την ώρα που φθάσαμε στη πόλη της Χίου το πλοίο Σαπφώ είχε λύσει τους κάβους και σαλπάρισε για Μυτιλήνη. Το επόμενο πλοίο είχε δρομολόγιο μετά από δύο μέρες. Έτσι αναγκαστικά μείναμε στη Χίο.

Όμως, «κάθε εμπόδιο για καλό»!

Αυτή η μικρή φαινομενική «ατυχία» είχε και τα καλά της. Διότι εμείς που ξεμείναμε στη Χίο είχαμε μπόλικο χρόνο στη διάθεσή μας για να γνωρίσουμε από κοντά τις ομορφιές αυτού του νησιού. Αφού πρώτα παρκάραμε το αμάξι απολαύσαμε από μια καλή μερίδα ξακουστούς λουκουμάδες. Περιδιαβήκαμε τη πόλη, είδαμε πολλά αξιοθέατα και αγοράσαμε τα φημισμένα γλυκά της Χίου και μαστίχα.

Τη πόλη και τους γύρω οικισμούς τους ήξερα διότι παλαιότερα στα μαθητικά μου χρόνια είχα έρθει πολυήμερη εκδρομή από το Γυμνάσιο της Μυτιλήνης. Αργότερα ήρθα πάλι στη Χίο για να επισκεφθώ και να συγχαρώ για την ενθρόνισή του στη Μητρόπολη Χίου τον εκ Λέσβου καταγόμενο Μητροπολίτη Χρυσόστομο Γαλιούρη.

Ο μακαριστός Μητροπολίτης (πέθανε σε ηλικία 62 ετών) ήταν οικογενειακός μας φίλος προτού ακόμα γίνει Μητροπολίτης Χίου. Πέθανε στη Χίο το Νοέμβριο 1978 και ετάφη στη Νέα Μονή.

Πρώτη μας προτεραιότητα ήταν να επισκεφθούμε το τάφο του Μακαριστού Μητροπολίτη και φίλου μας στη Νέα Μονή, αφήνοντας λίγα λουλούδια στο τάφο του.

Αφού ξεκουραστήκαμε λίγο, ξεκινήσαμε τη διαδρομή μας με κατεύθυνση προς τη Βολισσό. Στόχος μας ήταν να προσκυνήσουμε στην εκκλησία της Αγία Μαρκέλλας. Από εκεί σχεδιάσαμε να προχωρήσουμε βόρεια. Θέλαμε να επισκεφτούμε το εγκαταλειμμένο χωριό Αη Γιάννης, καθώς και το χωριό Άγιο Γάλα. Βέβαια ο σχεδιασμός επί χάρτου ήταν καλός. Όμως την εποχή εκείνη η ζέστη και η σκόνη από το χωματόδρομο μας χαλούσε τη διάθεση. Φθάσαμε στη Βολισσό και από εκεί στην Αγία Μαρκέλλα.

Η Αγία Μαρκέλλα γεννήθηκε στη Βολισσό της βορειοδυτικής Χίου. Η μητέρα της ήταν χριστιανή, αλλά ο πατέρας της ήταν ειδωλολάτρης. Η νεαρή Μαρκέλλα όταν έγινε 18 χρονών ασπάστηκε το χριστιανισμό. Το γεγονός αυτό εξόργισε το πατέρα της, ο οποίος προσπάθησε με απειλές να τη μεταπείσει.

Λέγεται ότι ο σατανικός πατέρας της, εθέλγηθη από τα κάλλη της θυγατρός του και προσπάθησε να τη βιάσει. Έντρομη η νεαρή Μαρκέλλα αναγκάστηκε να φύγει. Εγκατέλειψε το πατρικό της σπίτι. Πήγε στο βουνό όπου κρύφτηκε μέσα σε ένα βάτο. Το έμαθε ο πατέρας της από ένα βοσκό. Έξαλλος γεμάτος παραφροσύνη έβαλε φωτιά στο βάτο. Την ανάγκασε να βγει από τη κρυψώνα της. Έτρεξε στη παραλία για να σωθεί. Οργισμένος και τυφλωμένος απ' το άνομο πάθος

Στον τάφο του Μητροπολίτη Χρυσοστόμου (1984)

Αγία Μαρκέλλα (1977)

του ο ειδωλολάτρης πατέρας, την τραυμάτισε με ένα βέλος από το τόξο του. Ένας βράχος άνοιξε στην παραλία και έκρυψε το σώμα της. Μόνο το κεφάλι της αγίας έμεινε απέξω.

Αγριεμένος πλησίασε ο αιμοβόρος και σατανικός πατέρας και την αποκεφάλισε. Το κεφάλι της Αγίας το πέταξε στη θάλασσα. Τα κύματα έβγαλαν την αγία κεφαλή στην παραλία της Κώμης. Από το βράχο ανάβλυσε αγίασμα. Χρόνια πολλά αργότερα, στον όρμο της Αγίας Μαρκέλλας οι χριστιανοί έχτισαν ένα μεγάλο πανέμορφο ναό προς τιμήν της Αγίας.

Χτίστηκαν και αρκετά κελιά για τους προσκυνητές και επισκέπτες του ναού.

Η εκκλησία τιμά την ιερή μνήμη της στις 22 Ιουλίου. Στη γιορτή γίνεται πολύ μεγάλο πανηγύρι. Έρχονται προσκυνητές από όλο το νησί, απ' όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Σταματήσαμε για λίγο στο ναό της Αγίας Μαρκέλλας. Προσκυνήσαμε την αγία εικόνα της. Ξεκουραστήκαμε λίγο και θαυμάσαμε το όμορφο τοπίο. Για φαγητό σταθήκαμε στη ψαροταβέρνα που κάνει χρυσές δουλειές τα καλοκαίρια.

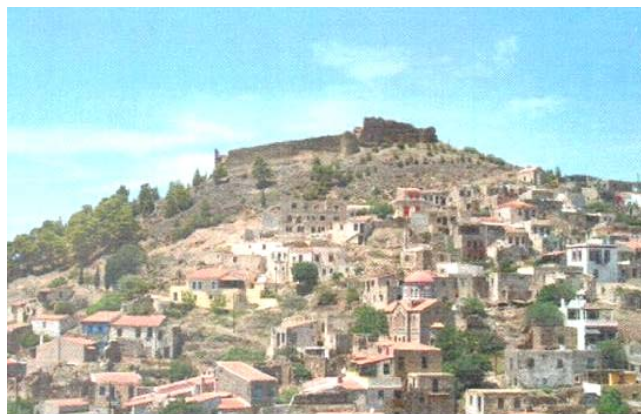
Ζητήσαμε να περάσουμε τη νύχτα μας στο ξενώνα της Μονής και το πρωί ξεκούραστοι, συνεχίσαμε τη περιήγησή μας στη γραφική Βολισσό που βρίσκεται σε απόσταση 8 χιλιομέτρων από την Αγία Μαρκέλλα.

Είναι ένα πανέμορφο χωριό 500 περίπου κατοίκων. Αγναντεύει το γαλάζιο Αιγαίο πέλαγος από το λόφο που βρίσκεται.

Συνεχίσαμε τη διαδρομή μας προς τα βόρεια. Αριστερά μας θαυμάζαμε το απέραντο γαλάζιο του Αιγαίου. Δεξιά μας υψωνόταν ο ορεινός όγκος του βουνού Αμανή.

Στο βάθος δεξιά μας προς ανατολάς, δέσποζε το μεγάλο βουνό Πελινναίο της Χίου. Η ψηλότερη κορυφή του φθάνει σε ύψος τα 1297 μέτρα.

Σε απόσταση 30 χιλιομέτρων περίπου από τη Βολισσό, βρίσκεται το χωριό Άγιο Γάλα.

Η όμορφη Βολισσός στη βορειοδυτική Χίο

Κοντά στη περιοχή αυτή βρισκόταν παλαιότερα το χωριό Άγιος Γιάννης. Το χωριό αυτό από το 1960 το έχουν εγκαταλείψει οι κάτοικοι του.

Φθάσαμε με κόπο στη περιοχή του Αγίου Γιάννη. Από εκεί αγναντέψαμε το Αιγαίο και τα Ψαρά. Ήπιαμε νερό από τη βρύση και ανεβήκαμε στο παρατηρητήριο των πουλιών.

Επιστρέψαμε στο χωριό Άγιο Γάλα. Το χωριό απέχει 69 χιλιόμετρα από τη πόλη της Χίου. Βρίσκεται χτισμένο στη κορυφή ενός βραχώδους βουνού (Αμανή). Έχει μικρά σπίτια και στενούς δρόμους. Εδώ στο χωριό υπάρχουν πολλές σπηλιές, μοναδικές. Η μεγαλύτερη έχει έκταση περίπου 250 μέτρων. Το χωριό έλαβε αυτό το όνομα διότι από τους σταλακτίτες των σπηλαιών πέφτει γαλακτώδες νερό.

Εδώ στα σπήλαια του χωριού το 1938 βρέθηκαν λείψανα που μαρτυρούν ότι πρωτοκατοικήθηκαν τη Νεολιθική εποχή (πριν από 3000 περίπου χρόνια). Εδώ υπάρχει και ναός Βυζαντινός της Παναγίας που χτίστηκε το 13^ο ή 14^ο αιώνα.

Το σπήλαιο βρίσκεται κάτω από το ναό της Παναγίας της «Αγιογαλούσαινας». Γιορτάζει στις 23 Αυγούστου (τα Εννιάμερα της Παναγίας).

Σύμφωνα με το θρύλο ένας βασιλιάς του Βυζαντινού εξόρισε στη περιοχή Γλυκό Νερό της Χίου τη λεπρή κόρη του. Η κόρη κατέφυγε στη σπηλιά. Μετά από χρόνια βρέθηκε ζωντανή και τελειώς υγιής διότι έπινε απ' αυτό το γαλακτώδες νερό.

Εδώ υπάρχει και ο Βυζαντινός ναός του Αγίου Θαλλελαίου.

Αγαπητοί μου φίλοι. Αξίζει να έρθετε στη βορειοδυτική Χίο. Θα σας μείνει αξέχαστη η ομορφιά αυτής της περιοχής της μυροβόλου Χίου!

Το άρθρο μου αυτό το αφιερώνω στους απανταχού ευρισκόμενους αγαπημένους Χιώτες φίλους μου, με αγάπη.

Ιδιαίτερα στο Γιώργο Παπαμαύρο και την οικογένειά του από τη Βολισσό. Επίσης στον αγαπημένο μου φίλο Βαγγέλη Ρουφάκη από τον Δαφνώνα.

Η «Αγιογαλούσαινα» και το σπήλαιο

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ

(Η δημοσίευση επιστολών γίνεται με επιλογή. Γράμματα που δεν δημοσιεύονται δεν επιστρέφονται.)

Κύριε Ρουφάκη,
Γεια σας και πάλι!!! Εγώ κατάγομαι από την Πάφο, κρίμα που δεν ήρθατε στην αρχαία πρωτεύουσα της Κύπρου, αλλά και τα υπόλοιπα μέρη τα οποία επισκεφθήκατε είναι εξίσου όμορφα και αντιπροσωπευτικά.

Περιμένω με μεγάλη μου χαρά να διαβάσω το επόμενο τεύχος τότε και χαίρομαι πάρα πολύ που θέμα του θα είναι το μαρτυρικό νησί μου.

Με συγκίνησε η φωτογραφία με τα φυλακισμένα μνήματα... Είναι λυπηρό το γεγονός ότι τα παλληκάρια αυτά θυσιάστηκαν, αλλά οι θυσίες τους δεν καρποφόρησαν λόγω των τότε συμπερόντων! Εγώ πάντως είμαι στη διάθεση σας όποτε με χρειαστείτε!

Στη Χίο μας θα έρθω μάλλον καλοκαίρι για να συμβάλω όπως και εγώ μπορώ στις δράσεις μας για ανάδειξη του Κάστρου της Χίου. Θα χαρώ πολύ να σας συναντήσω τότε, εκτός αν έρθετε εσείς πρώτα Κύπρο...

...Το είδα κύριε Βαγγέλη το Περιοδικό, είναι απλά υπέροχη δουλειά, μπράβο σας! Καταπληκτική πρωτοβουλία και μεγάλη συγκίνηση!!!

Με βαθιά εκτίμηση,
Μαρία Ματθαίου

*

Καλή σας μέρα κύριε Ρουφάκη
Σας υπερευχαριστώ για την ενημέρωση και συγχαρητήρια για το εξαιρετικό τεύχος-αφιέρωμα στην Κύπρο. Ενημερωτικό, άκρως συγκινητικό και, κυρίως, το ωραιότερο μνημόσυνο για αυτούς που θυσιάστηκαν για την ύψιστη ιδέα.

Να είστε καλά, να συνεχίζετε τον ωραίο σας αγώνα, ιδιαίτερα σ' αυτούς τους δύσκολους καιρούς. Καλή Ανάσταση σε Ελλάδα και Κύπρο, στον κόσμο όλο και στο καθένα μας προσωπικά.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση
Ανδρούλα Τουμάζου

*

Πολύ κατατοπιστικό και περιεκτικό για την Κύπρο το τεύχος του Περιοδικού σας.

Πολύ καλή η αναφορά σας στο χωριό Λεύκαρα, που τυγχάνει να είναι και η γενέτειρά μου.

Την επομένη φορά που θα επισκεφθείτε την Κύπρο, να πάμε ξανά μαζί.

Καλή Ανάσταση

Χρίστος Καλογήρου
Μέλος Δ.Σ. του Κ.Σ.Π.Ν.Β.

Χαιρετισμούς από την Κύπρο. Πολύ όμορφη η έκδοση του αφιερώματος για την Κύπρο μας. Συγχαρητήρια!

Σ' ευχαριστώ για την ενημέρωση.

Καλή συνέχεια και Καλή Ανάσταση εύχομαι.

Ελένη Αρτεμίου Φωτιάδου

*

Βαγγέλη

Διάβασα το περιοδικό με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και χαρά. Δεν σου κρύβω, μέσα από τα γραφόμενα και την ενδιαφέρουσα ύλη, διαφαίνεται η μαχητικότητα και η δημιουργική διάθεση του ενός που αρκεί για πολλούς.

Το εισαγωγικό σημείωμα όπως πάντα επίκαιρο καλύπτει όλα τα θέματα με σοφή ωριμότητα.

Το ιστορικό της Κύπρου, οι αγώνες των Κυπρίων, τα αξιοθέατα, όλα είναι ικανά να ταξιδέψουν και μας μαζί σου, στο χρόνο και στο χώρο.

Όμορφο και το «Άλμπατρος» του Μανώλη, να 'σαι πάντα καλά, γεμάτος πρωτοπόρες ιδέες για να προσφέρεις, τώρα που περισσότερο από ποτέ είναι αναγκαία η πολιτιστική σου προσφορά.

Ευχόμαστε οικογενειακώς, υγεία, δύναμη και να μη λείψει ποτέ η διάθεση δημιουργίας από μέσα σου, γιατί γίνεσαι παράδειγμα μίμησης για πολλούς από μας.

Με εκτίμηση κι αγάπη
Ευαγγελία Παπαζή

*

Καλότυχο και τούτο το τεύχος Βαγγέλη μου, το «ξεφυλλίζω» ήδη.

Σ' ευχαριστώ που μου το κοινοποίησες.

Με την ευκαιρία (στο συνημμένο αρχιτάκι), ένα ποιηματάκι, μικρή αφιέρωση, στο αφιέρωμά σου για την Κύπρο.

Καλή συνέχεια σ' ότι καλό κάνεις.

Οι παπαρούνες της Κερύνειας

Κόκκινες παπαρούνες στην αυλή της Κερύνειας, το αίμα του δικού μας Χριστού...

κι ένα καϊκι στο πόρτο Famagusta,

η Πάραλος ίσως,

περιμένει καρτερικά

σαράντα χρόνια τώρα

να μεταφέρει σαν μήνυμα

στους ανυποψίαστους

τη δικαίωση της ιστορίας

Χρυσόστομος Γελαγώτης

Αγαπητέ Βαγγέλη

Πολύ χάρηκα το καταπληκτικό φύλλο της «Δάφνης» με το αφιέρωμα στον κυπριακό αγώνα με την ευκαιρία της επισκέψεώς σου στην Κύπρο. Αυτά τα θέματα δεν πρέπει να ξεχνιούνται. Πρέπει να τα θυμόμαστε για να μη ξανασυμβούν. Αλλά με τέτοιους πολιτικούς που έχουμε...

Τουλάχιστον οι απλοί Έλληνες πατριώτες ας μην το βγάλουν από τη θύμηση και την καρδιά τους. Με πολλές ευχαριστίες που με θυμάσαι ακόμη και με πολλές ευχές για υγεία και καλό καλοκαίρι. Με παλιά φιλία

Μαριάννα Γεωργούτζου-Νικητοπούλου
Γενική Γραμματέας και Γενική
Συντονίστρια Σπουδών Ομηρικής Ακαδημίας

*

Αγαπητέ Βαγγέλη,

Με μεγάλη χαρά πήραμε το τελευταίο τεύχος του περιοδικού «Δάφνη» (αρ.24, Απρίλιος 2011), που είχες την καλοσύνη να μας στείλεις, για τον Κυπριακό Σύνδεσμο Παιδικού Νεανικού Βιβλίου.

Το περιοδικό «Δάφνη», που μας ήρθε από τη Χίο, το νησί που γέννησε μια πλειάδα από συγγραφείς και καλλιτέχνες, από την αρχαιότητα ίσαμε σήμερα, εξ ολοκλήρου αφιερωμένο με πολλή αγάπη στη μαρτυρική μας πατρίδα Κύπρο και στους αγώνες της για λευτεριά και εθνική ανεξαρτησία, γέμισε την ψυχή μας με μεγάλη συγκίνηση.

Το αφιέρωμα αυτό, που είναι το αποτέλεσμα της ολιγοήμερης φιλοξενίας σας στην Κύπρο, τον Νοέμβριο του 2010, μέσα στα πλαίσια των πολιτιστικών ανταλλαγών του ΚΣΠΝΒ με τη Λέσβο και τη Χίο, αποτυπώνει, μέσα από τις σελίδες του περιοδικού «Δάφνη», την αγάπη και την ευαισθησία σας για το μαρτυρικό μας νησί, που ταλανίζεται ακόμα και σήμερα με τη συνεχιζόμενη εδώ και 37 χρόνια τουρκική κατοχή του 37% των εδαφών του.

Μέσα από πλούσιο φωτογραφικό υλικό και κείμενα αφιερωμένα στον απελευθερωτικό αγώνα του 1955-59 και στους ήρωές μας, σκιαγραφείται, αγαπητέ φίλε Βαγγέλη, η αγωνιζόμενη Κύπρος του Ευαγόρα Παλληκαρίδη και του Γρηγόρη Αυξεντίου, με πρόδηλη συγκίνηση και απέραντη αγάπη. Πρόκειται για ένα τεύχος βγαλμένο απ' την ψυχή σου, για το οποίο θερμά σε συγχαίρουμε και σ' ευχαριστούμε.

Προσβλέπουμε στη συνέχιση της συνεργασίας μας για την προώθηση των κοινών πολιτιστικών μας στόχων και επιδιώξεων αλλά και για την περαιτέρω σύσφιξη των δεσμών της Κύπρου με τη Χίο και τη Λέσβο και εκφράζουμε για άλλη μια φορά την ευγνωμοσύνη μας για το εξαιρετικό αυ-

τό αφιέρωμα του περιοδικού «Δάφνη» στη μικρή μαρτυρική μας πατρίδα Κύπρο και στους αγώνες της για λευτεριά και δικαιοσύνη.

Με φιλικούς χαιρετισμούς και βαθιά εκτίμηση

Κώστας Κατσώνης,
Πρόεδρος Κυπριακού Συνδέσμου
Παιδικού Νεανικού Βιβλίου

*

Αγαπητέ κύριε Ρουφάκη

Καλό σας μεσημέρι. Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι έχουμε λάβει στην Κυπριακή Βιβλιοθήκη τα ακόλουθα τεύχη του περιοδικού σας και σας επιβεβαιώνω την πρόθεσή μας να αποκτήσουμε ολόκληρη τη σειρά του περιοδικού.

Τα τεύχη τα οποία έχουμε είναι 16, 19, 20-24 (χρονιές 2006, 2008, 2009-2011).

Θα θέλαμε να αποκτήσουμε τα τεύχη 1-15, 17,18 και να εγγραφούμε στη λίστα των συνδρομητών σας για να λαμβάνουμε το περιοδικό σας.

Περιμένω σύντομα νέα σας. Καλή επιτυχία να έχετε σε αυτό το σπουδαίο έργο που επιτελείτε.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Έλενα Θεμιστοκλέους
Κυπριακή Βιβλιοθήκη
Πλατεία Ελευθερίας
1011 Λευκωσία, Κύπρος

*

ΙΔΡΥΜΑ «ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΚΟΣ»

Αγαπητέ κύριε Ρουφάκη

Σας ευχαριστούμε για την πολύτιμη δωρεά βιβλίων στο Ίδρυμά μας και ευχόμαστε καλή δύναμη για τη συνέχιση των επιτυχημένων εκδόσεών σας και την εν γένει δραστηριότητάς σας στα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου μας.

Με τιμή

Σταύρος Γ. Μιχαηλίδης
Υποναύαρχος (ε.α.) Λ.Σ.
Γενικός Διευθυντής

*

Αγαπητοί αναγνώστες της «Δάφνης»

Κάθε φορά που επικοινωνείτε μαζί μας, χαιρόμαστε πολύ, γιατί βλέπουμε ότι οι κόποι κι οι θυσιές μας για την έκδοση του μικρού μας Περιοδικού στην άκρη αυτή του Αιγαίου, δεν πάνε χαμένες.

Αυτή τη φορά όμως, οι επιστολές και τα τηλεφωνήματα από Ελλάδα και Κύπρο, ήταν πολύ περισσότερα. Η χαρά μας γι' αυτό, περίσσια.

Όπως γράψαμε στο περασμένο τεύχος, το ταξίδι μας στην Κύπρο, χάρη στον Κυπριακό Σύνδεσμο Παιδικού και Νεανικού Βιβλίου, ήταν προσκύνημα σε γη ποτισμένη με αίμα ηρώων, διάσπαρτη από μνήματα και μνημεία. Σας ευχαριστούμε.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Φώτης Αγγουλές Απόσπασμα βιογραφίας

...Κουρασμένο το τραίνο βογκούσε κι έτρεχε. Αποκαμωμένοι κι οι μελλοθάνατοι ησύχαζαν, ροχαλίζοντας σεμνά.

Ο Φώτης κάποια στιγμή ένοιωσε στα ρουθούνια του μια άλλη αίσθηση. Στα σπλάχνα του λες και φύσηξε φρέσκος αγέρας γνώριμος. Το διαισθανόταν και θα 'θελε να το φωνάξει, μα συγκρατήθηκε. Έτρεχαν σε πεδιάδα και μπροστά και γύρω τους βουνά. Το μάτι του πήρε γελαστά χρώματα κι ασυνείδητα σηκώθηκε και τανύστηκε χωρίς να χάσει την ισορροπία του, όπως όταν βρισκόταν στη βάρκα και το πρωινό φως ακόνιζε σπιθοβολώντας τις κορφές του Καραμπουρνου.

Πήρε διάθεση η καρδιά του κι άρχισε εκεί στους γύρω, έξω απ' έξω, να λέει λόγια μετρημένα και σοβαρά, βγάζοντας συμπέρασμα από το σμίξιμο των ματιών αν άντεχαν κι αν ήταν στην ώρα να ξυπνήσουν κατανοώντας.

Με το χάραμα βούιξε το τρένο από φωνές.

—Θάλασσα. Θάλασσα.

Οι κοιμισμένοι άνοιγαν τα βλέφαρα κι έβλεπαν «τον γαλάζιο κάμπο, τον ανθισμένο αφρόκρινα». Το τρένο ροβολούσε δίπλα στην παραλία και τα κύματα μεγάλα κι άσπρα έσβηναν, με το πιο γλυκό νανούρισμα του νησιώτη, πάνω στην καθαρή αμμουδιά κι άκουγες ανακατεμένα τα δυο επίσημα τραγούδια για το χιώτικο καράβι και τη Σαμιώτισσα βάρκα κι ανάμεσά τους κάτι αχαχούχα και ολαλά, ντιπ παιδιάστικα από μουστακαλήδες. Στη Βηρυτό, άφησαν τα γυναικόπαιδα. Μεγάλη η υποδοχή από τους Έλληνες τους εγκατεστημένους

από χρόνια στο Λίβανο. Λουλούδια γιφλάντες, γλυκά και χορωδία κοριτσιών ντυμένα στα λευκά με μπλε κορδέλες στα μαλλιά. Και στρωμένα τραπέζια κάτω από καθαρές τριζάτες στρατιωτικές τέντες. Οι υποψήφιοι φαντάροι καμάρωναν. Χαλάλι ο πόλεμος. Και μισερόι να μείνουν χαλάλι.

Το τρένο ξεκίνησε αργά κι εκείνα πια τα «ζήτω» και τα «αέρα» μαζί με το «Κορόιδο Μουσολίνι» τους συνόδευαν ως το πρώτο γύρισμα της γραμμής που έσβηνε μέσ' τις πορτοκαλιές.

Μούχρωμα βαθύ έφθασαν στη Χάιφα. Στο σταθμό κίνηση και φούρια. Μεγάλα Τζέιμς στη σειρά, σα στόματα που έχασκαν περίμεναν. Οι αξιωματικοί με μικρά μαστίγια στο χέρι τους τα τίνεζαν νευρικά στο κοντό παντελονάκι τους, με φανερή τη διάθεση πως κάτι δεν πήγαινε καλά, γιατί οι εισηγήσεις τους παραμερίστηκαν.

Όμως τ' αστέρια και τα άλλα μιχιλιμπίδια της στολής, καλά γυαλισμένα, αστραποβολούσαν κάτω από τα αραιά φώτα της πλατφόρμας. Και τα φανταράκια να σκοτώνονται να εκτελούν μισοειπωμένες διαταγές. Οι προστάτες Άγγλοι, σοβαροί και αμίλητοι επέβλεπαν το εμπόρευμα, όσο κατέβαινε και στοιβαζόταν σαστισμένο και μουγκό στην πλατφόρμα. Οι δικοί μας υπαξιωματικοί με μικρά νευράκια και καθώς πρέπει χαμηλές βρισιές και προτροπές να συμπεριφερθούν σαν αντάξιοι Έλληνες, έσπρωχναν εκείνον τον παρδαλό και χαμένο όγκο να μπει στη γραμμή κι

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΦΩΤΗ ΑΓΓΟΥΛΕ

Ο Φώτης διαβάζει ή απαγγέλλει, πίσω ο Παπά Μάρκος Αγαπητού Βασιλάκης κι ο τότε Δήμαρχος Λ. Καλβοκορέσης, (1935)

Φώτης Αγγουλές και Δημήτρης Καζάνας
έξω από τις τότε φυλακές της Χίου

ήταν μεγάλη τους φροντίδα όταν έβλεπαν κάποιο μπουίλη και εμφανίσιμο να τον βάζουν βιτρίνα μπροστά. Με σκαστές βρισιές έγινε ησυχία. Ένας Εγγλέζος λοχίας στάθηκε απέναντι, έκανε μια κολλαριστή χαιρετούρα, είπε ίδιο μεγάφωνο τρεις φράσεις, έκανε επί τόπου μια υπερτέλεια μεταβολή κι ένα-δυο, ένα-δυο κουρντισμένα μετατοπίστηκε, επιτρέποντας σ' ένα ταγματάρχη παχουλό να βγει δυο βήματα μπροστά. Ακούστηκαν τότε κάτι νιανιά μαζί με κάτι ζουληχτά φωνήεντα, που έμοιαζαν με γουργουρητά και νιαουρίσματα. Ενώ λαλούσε αυτός, στο σωρό τους έγινε σούσουρο κι αντήχησε ένα παθιασμένο:

—Αφήστε με ρε παιδιά, αφήστε με να χαρείτε...
Ο παθιασμένος φαίνεται πως κατάφερε να ξεφύγει.
—Ζήτω αθάνατη Αγγλία. Ζήτω μανούλα μας...
Ζήτω... Η συγκίνηση τον έπνιξε.

Ο ταγματάρχης που δεν καταλάβαινε, πήγε να διαμαρτυρηθεί, αλλά ο λιγωμένος δικός μας, λες και βρισκόταν μπροστά στην Παναγιά της Τήνου, σήκωσε σε δέηση τα χέρια και μ' ένα ελιγμό θεατρικό και μη, σύρθηκε στα πόδια του Εγγλέζου, αγκάλιασε τις μπότες κι άρχισε να τις φιλά, με δάκρυα ο κερατάς, που μα την αλήθεια δεν ήταν ψεύτικα. Τρέξαν οι αξιωματικοί μας και τον άρπαξαν. Τον έσυραν προς τη μεριά τους, δίνοντας γλυκές χαμηλές συμβουλές κι ανάβοντας τσιγάρο, για να καταπραϊνθεί το ένθεο ιλαρό ξέσπασμα της εθνικής ψυχής του.

Στο Φώτη η αναγούλα γέμισε το στόμα σάλια και ντροπή.

Ο ταγματάρχης ψυχρός και παχουλός συνέχισε τα ακαταλαβίστικα κι όταν τελείωσε το ίδιο ψυχρά και ακατάδεκτα ανέβηκε πλάγια στο τζιπ, διασχίζοντας τις άβογες χαιρετούρες και χάθηκε, ικανοποιημένος από το εμπόρευμα και γλυκαμέ-

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ-ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Μυλωνά

Κέφι και χορός στο νυκτερινό κέντρο «Σπηλιά» του Κολύβα, σήμερα καφετέρια «Μεζάς»

νος όσο και να πεις από εκείνα τα θερμά φιλά στις μπότες. Ο δικός μας είχε συνέρθει και τώρα έπαιρνε πόζα συγκρατημένη για συγχαρητήρια, αφού μόνος αυτός σε μια εξάισια έξαρση εκπροσώπησε ασπροπρόσωπα και απόδειξε όλη την άβυσσο της ευγνωμοσύνης της «μητρός Ελλάδος» στη μεγαλομάνια της οικουμένης Αγγλία. Και με το δίκιο του αφού μικροί και μεγάλοι αξιωματικοί τον κτυπούσαν θωπευτικά στην πλάτη με χαμόγελα και γλυκόλογα.

Ο Φώτης ένοιωσε τη ζήλεια γύρω ν' ανάβει, επειδή ο σαλτιμπάγκος με μια παιζιά έκανε την τύχη του. Αν ήταν δυνατό κι άλλοι θα ήταν έτοιμοι να μιμηθούν τον εξευτελισμό του, αρκεί σαν κι αυτόν, πορτιέρηδες και χαφιέδες σε κάποιο υπουργείο, μακριά από αίματα και κανόνια να έβγαζαν με αρτιμέλεια τον όλεθρο του πολέμου.

Βιαστικά τους φόρτωσαν στα καμιόνια. Ο λεγάμενος μπήκε στο πίσω κάθισμα τζιπ και έφυγε πρώτος. Στο Φώτη πέρασε μια σκέψη μήπως ήταν βαλτός και μελαγχόλησε πιο πολύ. Μέσα στη νύχτα, με χαμηλά τα φώτα, το κομβόι συνέχιζε για ώρες την πορεία. Τράνταγμα και σκόνη τους εξουθένωσαν. Δυο σύντομες στάσεις για βαρύ καφέ και πάλι βιαστικό ταξίδι μέσα στην καρδιά της νύχτας. Σκοτεινά ακόμη σταμάτησαν, σηκώθηκαν οι μέρτες και με σκληρές διαταγές μισοκοιμισμένοι κατέβηκαν και οδηγήθηκαν πρώτα σε κρύα ντους. Όταν σκουπίστηκαν τους πάστωσαν ψειρόσκονη, τους άφησαν μια ώρα σαν τον Αδάμ στον παράδεισο κι ύστερα ξανά καυτό ντους, ντύσιμο και γραμμή κατά δεκάδες στα αντίσκηνα.

—Τι είναι εδώ ρε παιδιά;

—Η πρώτη Ταξιαρχία.

—Υπάρχει και δεύτερη;

—Όχι ερωτήσεις.

—Που βρισκόμαστε, τουλάχιστο.

Ο Φώτης Αγγουλές σε σχολική εκδήλωση μετά την αποφυλάκισή του και δίπλα του ο Δημήτρης Καζάνας

—Στη Τζενέιφα.
—Που είναι αυτή;
—Κοντά στην Αλεξάντρεια.

Ο Φώτης έπιασε το ακρινό κρεβάτι κι όλη τη νύχτα μελετούσε τα μεγάλα αστέρια στον ουρανό της Ανατολής. Οι άλλοι κουρασμένοι ροχάλιζαν. Τους έπλυναν, τους έντυσαν, τους τάισαν, τους κοίμισαν και τώρα ποιος θα τους ξυπνήσει; Ένοιωσε τη ψυχή του απρηγόρητη, αναγκασμένη να περάσει ανάμεσα στη Σκύλλα και τη Χάρυβδη. Η μια θέλει να ρουφήξει το αίμα του, η άλλη να κατασπαράξει τις λαχτάρες του.

Βγάλε μέσ' απ' τη νύχτα το φεγγάρι και τ' άστρα πούναι μια παρηγοριά, και δεξ τη νύχτα απρηγόρητη.
Έτσι είδα την ψυχή μου μια βραδιά κι έπεσα καταγής και προσκυνούσα, μα η προσευχή μου δεν ακούστηκε... Δεόμουν σα να περπατούσα σε μιαν απέραντη έρημο, ρευστή και άηχη, όπου σβήνουν δίχως ν' ακουστούν τα βήματα του ανθρώπου.

Το πρωί τους ξύπνησαν οι αγριοφονάρες του δεκα-νέα. Κάπου σαρανταπεντάρης, μουστακλής και κοι-λαράς, αστέιος στο κοντό παντελονάκι του απ' όπου ξεκινούσαν δυο αδύνατα, άτριχα πόδια.

Τρεις - τέσσερις πετάχτηκαν με πειθαρχία παλιού φαντάρου. Οι άλλοι κι ο Φώτης, αργά τα βόδια, μα ο δεκανέας αγρίεψε, κοκκίνησε κι άρχισε να βρίζει χυδαία, αρχίζοντας από ανικανότητα, καταγωγή «και που μαζευτήκανε εδώ οι χαραμοφάηδες, οι άχρηστου», όταν στην πιο δυνατή του αγριάδα, ακούστηκε μια τόσο δυνατή πορδή, σα να χτύπησε τορπίλη το θωρηκτό.

Ο δεκανέας λες και μαχαιρώθηκε, κινήθηκε απειλητικά προς το βάθος, κίτρινος και εκτός εαυτού, έτοιμος να κακοποιήσει όποιον θα 'βρισκε του χεριού του, όταν απ' την άλλη γωνιά κάποιος αμόλυσε μια δεύτερη και ενώ ο δεκανέας μετεωριζόταν στα νύχια, να στραφεί κατά του βέβηλου, ακούστηκαν απανωτές κι άλλες τρεις-τέσσερις, ώστε ο κακομοίρης χλωμός από λύσσα, βρίζοντας Χριστούς και Παναγίες, ξεκουμπίστηκε.

Ο Φώτης απ' τα γέλια έκατσε κάτω, μα και το βουητό απ' τα χάχανα μεταδόθηκε στις διπλανές σκηνές απ' όπου άρχισαν να ακούγονται οι ίδιες εκπυρσοκροτήσεις.

—Βρε γιε μου, έλεγε όταν διηγιόταν το περιστατικό, να βλέπατε τα μούτρα του δεκα-νέα, αχ τον κακομοίρη...

Γεώργης Διλμπής

ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΗ ΝΥΧΤΑ

Τη καταραμένη νύχτα... Στοίχειωσε κι η πόλη λες, και στα ρημαγμένα σπίτια με τις άνανθες αυλές τα στοιχειά γλεντοκοπώντας, κρουταλούν τις πόρτες τους σα φασίστες που χτυπάνε ηλιθίως τις μπότες τους. Πάνω στου σπιτιού τη στέγη, μ' ένα καύκαλο μαφρού πεθαμένου από την πείνα, φτιάχνει η Φρίκη μια μπουρού και φυσά και ζωντανεύει των πνιγμένων τις λαχτάρες, τ' αγκομαχητά των γέρων, των μανάδων τις κατάρες και φυσά κι από τη νύχτα που την έθαψε το χιόνι, πιότερο η ψυχή της Φρίκης τους αλαλαγμούς παγώνει.

Τα γυμνά κλαριά των δέντρων τρίζουν και στενάζουνε κι οι τριγμοί τους μεσ' στη νύχτα με βλαστήμιες μοιάζουνε.

Τη καταραμένη νύχτα... στοίχειωσε κι η πόλη λες, κι απ' τα κλειδωμένα σπίτια κι απ' τις έρημες αυλές, άκουσε... σφυριές χτυπάνε μακρινές και ρυθμικές σαν να σπάζουν αλυσίδες, σαν ν' ανοίγουν φυλακές.

«Απαντα»

Φώτης Αγγουλές

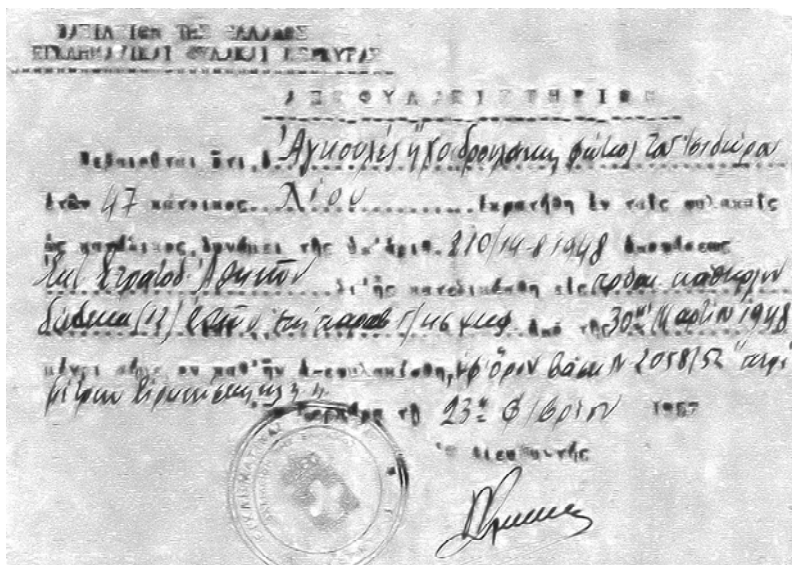
Μείνε ΙΙ

Γλίστρησε κρυφά, να μην το πάρει είδηση ο φρουρός μου π' αγρυπνά κι ήρθε στο κελί μου το φεγγάρι. Ήρθε και με βρήκε λυπημένο κι ήτανε το χάδι του απαλό, σαν γυναικείο χάδι αγαπημένο.

Μείνε στο φτωχό μου το κελί φεγγαράκι, τι να σε τρατάρω; δεν μου μένει πια παρά η ψυχή, κι έχω τόσο ανήφορο να πάρω.

«Απαντα»

Φώτης Αγγουλές

Για μια γυναίκα κι από ένα κόκαλο

Του καπετάν Γιώργη Μιχ. Φράγκου

Ο Βασιλάκης ήτανε ανέκαθεν προσεκτικός. Όσο θυμάται, σε κάθε βήμα του τον ακολουθούσε η φωνή της συχωρεμένης της μάνας του. «Βασιλάκη πρόσεχε» άκουγε στ' αυτιά του. Μέχρι και τώρα, που γυρίζει γύρω στα πενήντα, κάτι λίγο απάνω κάτι λίγο κάτω, από το πρωί που θα σηκωθεί από το κρεβάτι μέχρι να πέσει για ύπνο το «Βασιλάκη πρόσεχε», δε φεύγει από τα αφτιά του. Από τις φασκιές, ακόμα, θυμάται τη μαμά του που δοκίμαζε το φαΐ πριν του βάλει την κουταλιά στο στόμα και το γάλα, μην του κάψει τα λαιμά του παιδιού. Και ύστερα, σαν εποδάρωσε, πάλι τα ίδια. Πρόσεχε θα πέσεις, πρόσεχε θα χτυπήσεις, ακουγότανε συνέχεια μέσα στο σπίτι. Κι όσο μεγάλωνε τόσο το «Βασιλάκη πρόσεχε» ακουγότανε και στη γειτονιά. Μέχρι που τα πιο μεγάλα παιδιά, εκεί που παίζανε βάζανε μια φωνή, «Βασιλάκη έπεσες» κι έτρεχε η μάνα του με την ποδιά και τις παντόφλες να δει τι τρέχει. Τώρα πια, μεγάλος, προσέχει ιδιαίτερα γιατί μπήκε κι η ηλικία στη μέση κι όλο και κάτι περιμένει κάθε φορά που πηγαίνει στο γιατρό για προληπτικό έλεγχο. Και το φαγητό του προσέχει και το ποτό του με μέτρο κι όλες τις άλλες δραστηριότητες. Εκεί που δεν επρόσεξε και τώρα το πληρώνει με αγωνία και πόνο, είναι στην επιλογή συμβίας. Γέννημα θρέμμα Συριανός, ο Βασιλάκης, του 'μεινε το υποκοριστικό και θα τότε συνοδεύει μέχρι τα βαθιά γεράματα, διάλεξε την Αγγελικούλα, όνομα και πράμα άγγελο, αλλά εκεί που δεν επρόσεξε, του 'χε θολώσει το μυαλό η Αγγελικούλα κατά πως έλεγε, σε ποια εκκλησιά έμπαινε. Και σαν είπε της μάνας του πως είχανε αποφασίσει να ενώσουνε τις ζωές τους, η κυρά Φλώρα τεζάρισε και της ρίχναμε νερό κι αρώματα για να πάρει αναπνοή: «Αλλόθρησκη στο σπίτι μου δεν μπαίνει», «Ακούς εκεί ο Βασιλάκης καθολικιά γυναίκα;». Και γύριζε στο άντρα της να ζητήσει συμπαράσταση. Κι αυτός με τη σειρά του της έδινε κουράγιο. «Γυναίκα θα πάρει, το παιδί, Φλώρα μου. Δε θα στεφανωθεί τον πάπα. Σπιτικό θ' ανοίξει όχι μοναστήρι». Έλεγε ότι είχε να πει κι έβγαινε έξω για να πάρει αναπνοή γιατί τότε πνίγανε οι μυρωδιές από τα αρώματα που της ρίχνανε, οι γειτόνισσες, για να τηνε συνεφέρουνε. Κι αφού είδε πως η μάνα του δεν έπαιρνε από λόγια, και με την προτροπή των φίλων και του πατέρα του, πήρε το φυλλάδιο και βρέθηκε καμαροτάκι σ' ένα βαπόρι της ORION. Δεν είχε σκοπό να γίνει ναυτικός. Να την απειλήσει ήθελε πως θα βγει στην Αμερική. Είχε τ' άλλα

δυο αδέρφια του στο Νιού Τζέρσεϊ κι από το φόβο μη χάσει και το Βασιλάκη, το στερνοπαίδι, θα 'βαζε νερό στο κρασί της. Την Αγγελικούλα την είχε καθησυχάσει. «Κάμε υπομονή, της είπε, και θα σπάσει η κυρά Φλώρα. Αυτό το μπάρκο θα κάμω, κάνα χρόνο θα λείπω. Μόνο αν σου κάμουνε κανένα προξενιό καθυστέρησέ το, αν δεν μπορείς να το αποφύγεις. Απ' την εκκλησιά νύφη μόνο δίπλα μου θα βγεις».

Κι εκεί που τα πράγματα πηγαίνανε καλά και η κυρά Φλώρα δεχότανε να τηνε βάλει στο σπίτι, αλλά με την προϋπόθεση να βαφτιστεί η Αγγελικούλα, κάμνει τη δεύτερη απροσεξία ο Βασιλάκης, και την κοπανά στη Νέα Υόρκη, πλανεμένος από τα λόγια των αδερφών του, για να μην τότε φάνε οι πλώρες των βαποριών. «Δούλεψε δυο τρία χρόνια, του λέγανε, πιάσε κανένα δολάριο, και γύρισε στη Σύρα, άμα το θέλεις, να κάμεις δικιά σου δουλειά. Εμείς για το καλό σου το λέμε. Η γυναίκα ας περιμένει. Για καλό της θα καθυστερήσεις».

Του το 'πανε μια του το 'πανε δυο τον εκαταφέρανε το Βασιλάκη και βρέθηκε σκαστός στο Νιού Τζέρσεϊ να ντανιάρει καφάσια στη γκροσαρία των αδερφών του.

Μα εκεί τον έτρωγε η μοναξιά. Αξημέρωτα πήγαινε στο μαγαζί, μαζί με δυο μαύρους, για να παραλάβει τα ζαρζαβατικά και τα φρούτα και να τα στρώσει στα ράφια, και σκοτεινά εγύριζε στο σπίτι να ξεκουράσει τα ποδάρια του. Πού όρεξη για κουβέντα και για καφενείο; Ούτε συζήτηση. Ίσα που έτρωγε και ξάπλωνε στο καναπέ για τηλεόραση και τον έπαιρνε ο ύπνος. Τα αδέρφια του είχανε τα σπίτια τους και τις οικογένειές τους. Τα σαββατοκύριακα τότε παίρνανε μαζί στο πικ-νικ, και για ψάρεμα καμιά φορά και του δινότανε η ευκαιρία να μιλήσει με πατριώτη.

Είδε κι απόδε και πήρε την απόφαση. Ένα μεσημέρι, εκεί που τρώγανε στο γραφειάκι του μανάβικου, τους ανακοινώνει την απόφασή του,

«Τα μαζεύω και φεύγω. Εδώ που βρέθηκα έχασα τους γνωστούς και τις συνήθειές μου. Κοντεύω να χάσω και τη μιλιά μου. Κατεβαίνω στη Νέα Υόρκη και βγάζω εισιτήριο. Τέρμα και τελείωσε και κουβέντα δε θέλω».

Τι να πούνε τα αδέρφια του; Ούτε συμφωνήσανε ούτε διαφωνήσανε. Τα μάζεψε κι ο Βασιλάκης και βρέθηκε στο «ΟΛΥΜΠΙΑ» με πλώρη τον Πειραιά. Έγραψε και της Αγγελικούλας πως εντός των ημερών καταφθάνει και να τον περιμένει. Της μάνας του δεν το 'πε για να την πιάσει στον ύπνο.

Αμ' δε που θα την έπιανε την κυρά Φλώρα. Της το προφτάσανε οι γειτόνισσες που κάτι είχε διαρρεύσει η Αγγελικούλα. Μπήκε κι αυτή στην αντεπίθεση και διέρρευσε πως ο Βασιλάκης έρχεται να παντρευτεί μια Τηνιακιά, που ο μπάρμπα της έκλεισε το προξενιό και τότε στέλνει να παντρευτούνε και να τους κάμει πρόσκληση, να τους πάρει και τους δυο κοντά του, για να τους αφήκει την περιουσία του.

Θύμωσε και η Αγγελικούλα και είπε το ναι στο προξενιό που της κάμνανε μ' ένα λουκουμοπλάστη. Όσπου να φτάσει στη Σύρα ο Βασιλάκης, είχανε δώσει λόγο κι ετοιμαζότανε για την αρραβώνα. Όσο τα 'βλεπε αυτά η κυρά Φλώρα, τόσο διάδινε για τα πλούτη του μπάρμπα της Τηνιακιάς, και την τύχη που άνοιξε του Βασιλάκη της στο Νιού Τζέρσεϊ. Μέχρι κι εκείνη θα την έπαιρνε στην Αμερική να καμαρώσει, που μια ζωή περνούσε με το μεροκάματο του άντρα της στο ναυπηγείο και για να αναστήσει τα παιδιά της, δεύτερο ζευγάρι παπούτσια δεν είδε στη ντουλάπα της.

Όταν έφτασε ο Βασιλάκης στη Σύρα τα πράγματα είχανε προχωρήσει τόσο που δεν μπορούσε ούτε να της μιλήσει της Αγγελικούλας. Αυτούς και δεμένους έβαλε να τηνε πλησιάσουνε και να τους φέρουνε σε επικοινωνία. Η κυρά Φλώρα έβλεπε το Βασιλάκη να φουσά και να σκάει κι έλεγε. «Τα 'χει αυτά η αγάπη Βασιλάκη μου. Να σου γίνει μάθημα που δεν ακούς της μάνας σου. Ευτυχώς κι έγινε πριν να μου τη φέρεις νύφη στο σπίτι και λουστώ τις μπομπές της».

Μα ο Βασιλάκης δεν το 'βαλε κάτω. Κατάφερε και τηνε ξεμονάχιασε σ' ένα ταξίδι στον Περαία για τις ετοιμασίες του αρραβώνα, και της εμπήκε. Δοθήκανε οι εξηγήσεις μα ήτανε, πια, αργά. Το μόνο που της είπε, και να το βάλει καλά στο μυαλό της, πως είτε το θέλουνε, είτε όχι, θα γίνει γυναίκα του. Κι όπως κοίταζε την Αγγελικούλα και την έφερνε στο νου του στο πλευρό του λουκουμοπλάστη, του 'ρθε η ιδέα.

«Ταίζε τονε το μπουλούκο γλυκά και βουτύρατα μέχρι να του 'ρθει συγκοπή και να μας αδειάζει τη γωνιά». Ύστερα πήρε το φυλλάδιο και ξαναβρέθηκε στις πλώρες. Τούτη τη φορά τον έστειλε το γραφείο στο κότερο του Γουλανδρή κι αυτός για να 'ναι κοντά και να παρακολουθεί την κατάσταση δεν είπε όχι. Κι εδώ ήτανε που πήγε να σαλένει το μυαλό του. Έβγαινε στην κουβέρτα να τους σερβίρει και τους έβλεπε να λιάζονε τις κοιλάρες τους οι άντρες και τα πισινά τους οι κυρίες και του 'ρχότανε σύχυση.

«Κοίτα, αδερφέ μου», έλεγε, «αυτοί να τρώνε και να πίνουνε και να δροσιζόνται στις βάλες και τα

διαπόρια των νησιών και ο κόσμος που δουλεύει στα βαπόρια τους να λειώνει στον Περσικό και στη Καραβαϊκή». Παρατούσε το δίσκο κι έφευγε. Μα σαν κατέβαινε στο κουζινάκι για να μη τους βλέπει, του 'ρχότανε στο νου η Αγγελικούλα να σουλατσάρει στην παραλία με το λουκουμοπλάστη και τον έπιανε ταχυκαρδία. Κρύος ιδρώτας τον έλουζε και πεταγότανε στην κουβέρτα για να ανασάνει.

Δεν το βάστηξε για πολύ το μαρτύριο. Στα μισά του καλοκαιριού, ένα μεσημέρι που τους σερβίριζε το ούζο τους με χταπόδι και караβίδες, του 'πανε να κάτσει να τους πει πως τα πέρασε σκαστός στην Αμερική. Κι εκεί του πήρανε βόλτα τα άντρα.

«Στραβά κι ανάποδα τα πέρασα. Μα πιο καλά από τα βαπόρια σας που ψηνόμουνε στη ζέστη κι έλιωνα στη πείνα από τη μπουχλουμπού που πασάριζε ο μάγερας κι εσείς τρώγατε τις γαρίδες και τις караβίδες και δροσιζόσαστε στα κότερά σας».

Την άλλη μέρα που 'πιασε Πάρο για κουμπάνια το κότερο, σαρτάρισε ο Βασιλάκης στο ντόκο και δεν ξαναμπήκε μέσα. Πάλι απροσεξία καταλόγισε στον εαυτό του. Μα τούτη τη φορά ένεκα της απόγνωσης που τον έφεραν τα τετελεσμένα γεγονότα με την Αγγελικούλα.

Γύρισε στη Σύρα και διάβασε την αναγγελία του γάμου στην τοπική εφημερίδα. Κόρπος του 'ρθε του Βασιλάκη. Η Αγγελικούλα με το λουκουμοπλάστη; έλεγε και του 'ρχότανε το αίμα στο κεφάλι. Τον έβλεπε και η κυρά Φλώρα κι έτρεχε στις εκκλησιές. Θα μου το πεθάνει το παιδί η αλλόθρησκη. Έλεγε και παρακαλούσε τους αγίους. Και δώσ' του παρηγοριές οι γειτόνισσες, πως θα του περάσει. Μέχρι που τον έπιασε ένα βράδυ ο πατέρας του και πήγανε στην ταβέρνα οι δυο τους.

«Τι σκάει η καρδιά σου» του 'πε. «Άμα σε θέλει η Αγγελικούλα, πες της πως αυτουνού να 'ναι γυναίκα κι εσένα αγαπητικά. Όλος ο κόσμος έτσι κάμνει. Σημάδια δεν αφήνει πάνω στη γυναίκα το πέραςμα του άντρα. Κατάλαβες; Εκείνη να το θέλει μονάχα». Μα πού ο Βασιλάκης. Δικιά του την ήθελε κι αποκλειστική. Στο τέλος συμφώνησε να βρούνε τρόπο να επικοινωνεί μαζί της για να την έχει από κοντά. Και όπως είπαμε. Να τονε ταίξει γλυκά και βουτύρατα μέχρι να του 'ρθει συγκοπή. Κι όσο γινότανε πιο σύντομα, μάζεψε το σάκο κι έφυγε για μάρκο πριν δουν τα μάτια του την Αγγελικούλα νύφη στο μπράτσο του λουκουμοπλάστη.

Έτσι περνούσανε τα χρόνια. Μπαρκάριζε ξεμπαρκάριζε ο Βασιλάκης. Ο λουκουμοπλάστης στρογγύλευε μα τελειωμό δεν είχε. Κι η Αγγελικούλα στρογγύλευε κι εκείνη κι αράδιαζε λουκουμοπλαστράκια. Τι κι αν της έλεγε να προσέχει, ο Βασιλάκης, ο λουκουμοπλάστης δεν έκαμνε νισάφι.

Μέχρι που πέρασε ο καιρός κι ο Βασιλάκης αφέθηκε στην τύχη του. Καμιά φορά παρακαλούσε τον Άγιο Γιώργη να του δώσει μια καμακιά με το κοντάρι να τότε βγάλει από τη μέση, μα ο Άγιος, φαίνεται, μόνο θηρία καμάκωνε κι όχι ανθρώπους, που δεν είχε και το δικαίωμα από τον πλάστη τους. Κι όπως πηγαίνανε τα πράγματα, μπάρκο ξεμπάρκο ο Βασιλάκης, στογγύλεμα ο λουκουμοπλάστης και η Αγγελικούλα με τα κουτσούβελα να τρέχει από σχολείο στην αγορά, και από την κουζίνα στο μαγαζί να βοηθά τον άντρα της, περνούσε ο καιρός και ο Βασιλάκης, πάντα προσεχτικός, αφέθηκε στην τύχη του. Χρόνο με το χρόνο φόρτωνε και κανένα πόντο στο ζωνάρι του. Κι όσο έβλεπε την κοιλιά να μεγαλώνει τόσο πρόσεχε την διαίτά του. Άμα εύρισκε το καλό φαί, όμως, δεν έλεγε όχι. Σ' αυτό βοηθούσε και η έλλειψη του καλού φαγητού στην κουζίνα του βαποριού. Όλο τα ίδια και τα ίδια, και το σαββατόβραδο γκιουβέτσι. Εύρισκε κι αυτός, την ευκαιρία στο λιμάνι και χαλάρωνε την προσοχή του.

Καλή ώρα σαν και τώρα, στο Ντούρμπαν που όπως είναι γνωστό φημίζεται για τα εστιατόρια με τα θαλασσινά. Τα ελληνικά μαγαζιά ήτανε ο «Παρθενώνας» με το κυριλέ ύφος και τη μουσική υπόκρουση του συρτάκι. «Ο Σπύρος» με τις βιτρίνες να κολυμπούνε ζωντανοί οι αστακοί και τα καβούρια και τους πάγκους με τις γαρίδες και τις караβίδες κι από κοντά τα ψάρια και τα όστρακα. Ζύγωνες για παραγγελία και μπέρδευε το μυαλό σου. Τα καμάρωνες και δεν σου 'δινε καρδιά να παραβλέψεις κάτι και να μην το παραγγείλεις. Και τρίτο το «Μύκονος», η υπόγα που λέγανε, που μαζεύοτανε τα βράδια οι ξενύχτηδες. Υπήρχε και το «Aegean Hall» στο ξενοδοχείο «South Ocean», στην κοσμική παραλία, αλλά εκεί, εκτός από τις τιμές ήτανε και ο αράπης ο πορτιέρης με τα χρυσά και τα σιρίτια, που σου ζητούσε ευγενικά να του αδειάσεις τη γωνιά γιατί δεν είσαι ευπρεπώς ντυμένος, δηλαδή δεν φορούσες γραβάτα.

Κι αφού αναφέρθηκε αναλυτικά ο ελληνικός διάκοσμος του Ντούρμπαν πάμε και στα επί μέρους. Πώς εκινδύνεψε ο Βασιλάκης να χάσει τη ζωή του από ένα κόκαλο ποδαριού καβουριού, προσέχοντας το ντεκολτέ μιας κυρίας απέναντί του.

Εκείνο το βράδυ ήτανε σεκλετισμένος. Ο παρατηρητής του στη Σύρα του 'γραψε πως η Αγγελικούλα δεν του 'δωκε το καθιερωμένο ραβασάκι για να το εσωκλείσει στο γράμμα. Αλλά και ο λουκουμοπλάστης χαίρει άκρας υγείας. Ο Βασιλάκης το 'ριξε στο σεκλέτι. Πήγαινε, ερχότανε στην καμπίνα, άνοιγε το γράμμα και το 'κλεινε χωρίς να το διαβάσει. Και άντε πάλι τα ίδια.

Με το που έκλεισε η κουζίνα έβγαλε τα βραδινά για τις βάρδιες και μπήκε στο μπάνιο για περιποίηση. Κι αφού φτιάχτηκε κι αρωματίστηκε με μπόλικη όλντ σπáis πήρε το δρόμο για το «Σπύρο» να σβήσει τον καημό του στις караβίδες.

Κι εκεί συνέβηκε το ατύχημα, που αν δεν πρόφτανε να σταματήσει τη μπουκιά θα 'χε πάρει άσχημη τροπή η κατάσταση. Είχε στρωθεί μπροστά σ' ένα δίσκο με στρείδια, που του κρατούσαν συντροφιά μέχρι να ετοιμαστούνε τα πιπεράτα καβούρια, όταν μπήκε η παρέα στη αίθουσα και αφού καλησπέρισε το Σπύρο, κάθησε στο διπλανό τραπέζι. Ακριβώς απέναντί του κάθησε η μια κυρία, γύρω στην ηλικία του, αλλά καλά συντηρημένη. Ο Βασιλάκης έριξε μια κατατοπιστική ματιά χωρίς να αποσπάσει την προσοχή του από τα στρείδια. Συνέχισε την ιεροτελεστία της απόλαυσης των στρειδιών που τα συνόδευε με καυτερή άσπρη σάλτσα και ούζο, αλλά έριχνε και καμιά λοξή ματιά στην κυρία. Στη δεύτερη, στην τρίτη ματιά διαπίστωσε πως η κυρία εκτός από πρόσωπο φεγγάρι, που έδειχνε πόσο καλογυναϊκά άντρα είχε, διέθετε και μπαλκόνια τροφαντά που καμαρώνανε κάπως προκλητικά σ' ένα ανοιχτό ντεκολτέ που επέτρεπε στον καθένα να τα προσέξει επισταμένως. Αυτό και έκαμε ο Βασιλάκης.

Προσεχτικός, όπως ήτανε πάντα, έριχνε τις ματιές του για να διαπιστώσει τη σφριγυλότητα των μπαλκονιών της κυρίας. Πάνω στην ώρα έφερε η γκαρσόνα την πιατέλα με τα καβούρια και την κανάτα με την παγωμένη μύρα. Πήρε ο Βασιλάκης ένα κάβουρα τον άνοιξε, τότε χώρισε και βάλθηκε να τον απολαμβάνει, παράλληλα με τα μπαλκόνια της κυρίας. Κι εκεί συνέβηκε το κακό. Όπως έσπασε ένα ποδάρι του κάβουρα κι άρχισε να ρουφά το ψαχνό, δεν ήθελε να χρησιμοποιήσει εξολκέα για να ευρανθούνε και τα χείλη του, ξέφυγε ένα κομματάκι κόκκαλο και καρφώθηκε στο λαιμό του. Ευτυχώς όχι και τόσο βαθιά. Την αντίδρασή του την παρατήρησε η παρέα της κυρίας, και προσέτρεξε σε βοήθειά του. Κι αφού διαπιστώσανε πως χρειάζεται νοσοκομειακή βοήθεια τον μεταφέρανε σ' ένα σταθμό πρώτων βοηθειών. Εκεί του βγάλανε το κόκαλο, και τότε κρατήσανε για λίγες ώρες φοβούμενοι αιμορραγία. Κι όπως σουλατσάριζε στην αίθουσα ανάνηψης, διαπίστωνε πως για πρώτη φορά η προσοχή στα μπαλκόνια της κυρίας θα 'τανε μοιραία. Προσέχοντας τον μπούστο μιας γυναίκας, δεν πρόσεξε το καβουροπόδαρο που 'χε στο στόμα του κι από ένα κόκαλο θα πήγαινε ο Βασιλάκης.

Κι όχι τίποτα άλλο, αλλά δεν θα πρόφτανε να δει το λουκουμοπλάστη τέζα στην κάσα να βγαίνει από την εκκλησιά και τον εαυτό του να μπαίνει γαμπρός, δίπλα στην Αγγελικούλα...

Τεμάχιον Σημαίας
 Συντάγματος Χίου 1940
 Αλβατιμού Μετώσου.

Κ. Χατζηπατέρα-Μ. Φαφαλιού
 «Μαρτυρίες 40-41» σελίδα 125

Το χωριό του

«Δεν μπορώ να σας παραδώσω 30 ομήρους». Έτσι είπεν ο Δήμαρχος κι εκτελέστηκε. Αν περάσετε λοιπόν από το χωριό του Δημάρχου, -για το Ορατούρ - Συρ - Γκλαν, σας μιλή- θα βρείτε την Μαργκερίτ Ρουφάνς, τη μόνη που γλύτωσε απ' τους 600 συχωριανούς της και τον μαθητή τον Ροζέ Γκοντφρεν, που ακόμα θυμάται τους 191 αποτεφρωμένους συμμαθητές του. Από αυτούς να ζητήσετε, να σας βοηθήσουνε, για να ξανακάμετε πόλεμο.

«Απαντα»

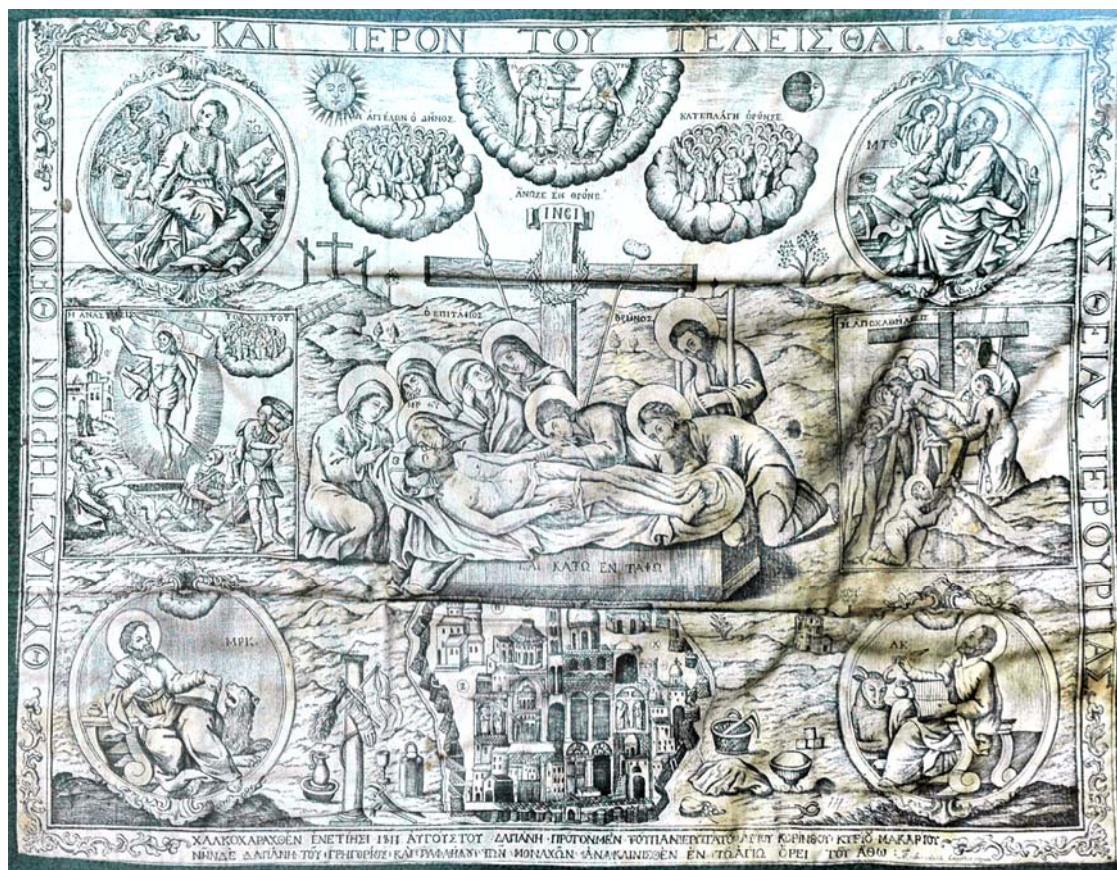
Φώτης Αγγουλές

Περιεχόμενα

Κουρσάροι-Μην καρτεράτε	Φώτη Αγγουλέ	1
Διονύση	Μπάμπη Σαχτούρη	2
Η Χιώτισσα	Ιάσωνα Ευαγγέλου	2
Η μικρή Ελληνή	Ιάσωνα Ευαγγέλου	2
Φθινόπωρο	Βαγγέλη Ρουφάκη	3
Εξεδήμησεν εις Κύριον ο Χίου Διονύσιος	Βαγγέλη Ρουφάκη	4
Μνήμες από την κατοχή	Πολύκαρπου Γερμανού	5
Πολιτιστικό καλοκαίρι	Βαγγέλη Ρουφάκη	6
Οι σαμποτέρ της... Δόξας	Χαριλάου Α. Ιατρίδη	7
Γράμμα του Κώστα Περρίκου στο γιο του	Κώστα Περρίκου	8
Φώτης Αγγουλές Το πέρασμά του απ' τη ζωή	Γεώργη Διλιμπή	9
Φώτης Αγγουλές, Μετά την κηδεία, Στα Σαράντα του	Κώστα Χαλλιιορή	10
Για τον ποιητή Φώτη Αγγουλέ	Γιάννη Ρίτσου	10
«Προορισμός Δαφνώνας»	Βαγγέλη Ρουφάκη	11
Παναγιώτης Νεαμονίτης	Βαγγέλη Ρουφάκη	12
100 και πλέον χρόνια πριν...	Βαγγέλη Ρουφάκη	14
Μικρή περιήγηση στα γραφικά χωριά της Β.Δ. Χίου	Αντώνη Τενέδιου	16
Γράμματα από τους αναγνώστες μας		18
Φώτης Αγγουλές, Απόσπασμα βιογραφίας	Γεώργη Διλιμπή	20
Στοχειωμένη νύχτα	Φώτη Αγγουλέ	22
Μείνε ΙΙ	Φώτη Αγγουλέ	22
Για μια γυναίκα κι από ένα κόκαλο	Γεωργίου Μιχ. Φράγκου	23
Τεμάχιον Σημαίας...	Κ. Χατζηπατέρα-Μ. Φαφαλιού	26
Το χωριό του	Φώτη Αγγουλέ	26
Περιεχόμενα		26
Αγάπη	Γεώργη Διλιμπή	27
Αντιμήνσιο του Αγ. Μακαρίου-Θρησκευτικά κειμήλια	Σεβαστής Χαβιάρα-Καραχάλιου	28

ΑΓΑΠΗ*ΑΓΑΠΗ*ΑΓΑΠΗ*ΑΓΑΠΗ

- * Η αγάπη σου μας πρόσφερε ένα ποτήρι λόγια.
- * Στη ζήλεια πάνω φύτρωσε η αγάπη δίχως άνθη.
- * Ως που να γίνω αυτό που θες, λυπήσου με κι αγάπα.
- * Περικοκλάδα αγάπη μου, κέδρο κρατιέμαι ολόρθο.
- * Ψέματα πως αγάπησες; μασούλαγες το ψέμα.
- * Συναλλαγή, συμφέροντα, συμβιβασμοί κι αγάπη.
- * Στέκεται αλεξικέραυνο η αλήθεια στην αγάπη.
- * Πέρασε μέσα απ' τον Θεό η αγάπη και καρπίζει.
- * Η αγάπη καταχείμωνο κι ανθίζει, ξανανθίζει.
- * Χωρίς αγάπη, μάρμαρο κρύο η καρδιά του δότη.
- * Με ψεύτρα αγάπη, καλημέρα λέει σε ντουβάρι.
- * Η αγάπη μες το θάνατο, φωτιά στην καταιγίδα.
- * Χρυσό ψωμί δεν τρώγεται· ψεύτισες την αγάπη.
- * Χωρίς αγάπη γέρασε· δούλευε σ' άγρια πάθη.
- * Φύτεψαν στην αγάπη τους ένα θαυμάσιο ψέμα.
- * Περπάτησαν στα χέρια σου τα έργα της αγάπης.
- * Η αγάπη που προσφέρεται, αρνιέται τα παζάρια.
- * Η ψεύτρα αγάπη έσφαξε στην πόρτα της το δίκιο.

Το Αντιμήνσιο του Αγίου Μακαρίου

«ΧΑΛΚΟΧΑΡΑΧΘΕΝ ΕΝΕΤΗΣΙ 1811 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΟΤΟΝΜΕΝ ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΝΗΝΔΕ ΔΑΠΑΝΗ ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΡΑΦΑΗΛ ΤΩΝ ΜΟΝΑΧΩΝ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΘΕΝ ΕΝ ΤΩ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΤΟΥ ΑΘΩ» (Υπογραφή)

Θρησκευτικά κειμήλια

(Από το Περιοδικό «Λάφνη» τεύχος 16, Ιούλιος 2006, σελίδα 12)

Στην εκκλησία του Αγίου Παντελεήμονος Δαφνώνα, ευρίσκεται το αντιμήνσιο του Αγίου Μακαρίου.

Το αναφέρει στο βιβλίο του ο φιλόλογος Αντώνης Χαροκόπος που περιγράφει το βίο και τα θαύματα του Αγίου. Το βιβλίο εκδόθηκε στην Αθήνα το 2000 με τίτλο «Ο Άγιος Μακάριος ο Νοταράς» (1731-1805).

Κατά τον προηγούμενο βιογράφο του, παπά Μάρκο Αγαπητού Βασιλάκη στα «Χιακά Εκκλησιαστικά Χρονικά» Χίος 1950, το εν λόγω αντιμήνσιο φυλάσσονταν στον καθεδρικό ναό των Αγίων Βικτόρων.

Η λέξη αντιμήνσιο είναι σύνθετη και παράγεται από την ελληνική πρόθεση «αντί» και την λατινική λέξη «minsio = τράπεζα».

Το χαλκόγραφο αυτό πολύτιμο κειμήλιο, πάνω στο οποίο τελούσε τη θεία ευχαριστία, ο Άγιος Μακάριος ως μητροπολίτης Κορίνθου, το είχε παραγγείλει στη Βενετία το 1765 και το επλήρωσε ο ίδιος, ο οποίος ως γνωστόν, καταγότανε από την οικογένεια των Νοταράδων, που ήταν μία από τις πλουσιότερες της Πελοποννήσου.

Σεβαστή Χαβιάρα-Καραχάλιου